

EHLİ – BEYT DİYOR Kİ ?

1. İyi müminlere nankörlük edilir.

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Resûlü (s.a.a) insanlardan nankörlük görüyor ve iyiliklerine teşekkür edilmiyordu. Biz Ehl-i Beyt’in de ihsanları görmezlikten gelinir ve bizlere teşekkür edilmez. İyi mü’minlere de nankörlük edilir ve hiç kimse onların iyiliklerine teşekkür etmezler”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İyiliğine teşekkür etmeyen seni iyilikten soğutmasın; zira sana o iyilikten fayda görmeyen (Allah) teşekkür eder ve sen bu teşekkürden, o nankörün zayı ettiğinden daha fazlasını elde edersin. Şüphesiz Allah, ihsan edenleri sever."
(Nehc'ul Belağa, 204. Hikmet).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın eli iyilikleri görmezlikten gelinen kimsenin başı üzerinde bulunur." (İlel'uş Şerayi', 560/2).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah nezdinde insanların en değerlisi ve en yakını, yaptığı iyiliklerine teşekkür edilmeyen iyilik sahibidir." (Nevadir'ur Ravendi, 9).

2. ‘Her haliyle hamd Allah’a mahsustur’

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah Resûlü (s.a.a) sevindirici bir şeyle karşılaştığında, ‘Allah’a bu nimet sebebiyle şükürler olsun’ derdi. Kendisini üzecek bir şeyle karşılaştığında ise, ‘Her haliyle hamd Allah’a mahsustur’ diye buyururdu

İmam Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Kişi, ailesi ve malı hususunda kendisine verdiği her nimet için Allah’a şükretmelidir. Allah'ın, malı hususunda kendisine verdiği bir nimet sebebiyle (Allah için) ödemesi gereken bir hakkı vardır. Aziz ve Celil olan Allah'ın şu ayeti de bunu ifade etmektedir: “Bunları buyruğumuza veren ne yücedir; zaten bizim takatımız bunlara yetmezdi.” (a.g.e., s.96/12).

3. İnsanlara teşekkür eden şükür ehlidir

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizlerden Allah'a en çok şükreden kimse, insanlara en çok teşekkür edeninizdir"

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: " İnsanların en çok şükredeni onların en çok kanaat edenidir. İnsanların nimetlere en nankör olanı ise onların en hırslı olanıdır. " (el-İrşad, 1/304).

4- Bu da şükür için şükürdür'

Şükre şükretmenin farz oluşuyla ilgili **İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Münezzeh olan Allah'a şükreden kimseye ikinci bir**

şükür daha farz olur. Zira Allah ona şükretme başarısını vermiştir ve bu da şükür için şükürdür”.

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah bir kulun yüzüne şükür kapısını açarsa, nimet artışı kapısını kapamaz." (el-Kafi, 2/94/2).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim kalbiyle nimetlere şükrederse diliyle izhar etmeden önce nimet artışına hak kazanır." (Gurer'ul Hikem, 9102).

5. Kulların çok azı şükredicidir

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Sizlere Allah’tan sakınmanızı tavsiye ederim. Takvayı kabullenmiş ve onu gereği gibi yüklenmiş kimseler ne kadar da azdır! İşte bunlar sayıca azdırlar ve Allah’ın şöyle buyurarak (azlıkla) vasıflandırdığı kimselerdir: Kullarımdan çok azı şükredicidir”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şükreden tokun da, Allah için oruç tutan oruçlunun açlığına benzer bir mükafatı vardır. Şükreden sıhhatlinin de, sabreden hasta gibi mükafatı vardır. Şükreden bağışlayıcının mükafatı da, kanaatkâr mahrumun sevabı gibidir." (el-Kafi, 2/94/1).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz sen insanlardan birine yaptığın ikram ile, kendi haysiyetine değer vermiş olursun. O halde kendi nefsine yaptığın iyilik sebebiyle başkasından teşekkür bekleme." (Gurer'ul Hikem, 3542)

6)-Allah katında kulların en değerlisi

İmam Sâdık (a.s), "Allah nezdinde insanların en değerlisi kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kendisine bir nimet verilince şükreden, ve bir belaya düçar olunca, sabreden kimsedir"

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şükür zenginliğin süsü ve sabır belanın ziynetidir." (el-İrşad, 1/300).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Münezzeh olan Allah karşısında size farz olan ilk şey; nimetlerine şükretmek ve hoşnutluğuna erişmeye çalışmaktır." (Gurer'ul Hikem, 3329).

7)- O, insanların en mutsuzudur

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İnsanların en mutsuzu nefsanî isteklerinin kendisine galip geldiği kimsedir. Böylece ona dünyası hakim olur ve ahiretini bozar"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İnsanların en bedbahtı melikler / padişahlardır." (Mişakat'ul Envar, 226).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İnsanların en mutsuzu dünya fakirliği ve ahiret azabının kendisinde bir araya geldiği kimsedir." (Kenz'ul Ummal, 16683).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Gözün kuruluğu, kalbin katılığı, rızık talebinde aşırı hırs ve günah hususunda ısrar, bedbahtlığın alametlerindedir." (el-Hisal, 243/96).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ey Ali! Dört haslet mutsuzluktandır: Gözün kuruluğu, kalbin katılığı, uzun emel ve hayatta kalma sevgisi." (a.g.e., h. 97).

8- "Dünyaya bağlanmak mutsuzluk getirir"

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dünyaya bağlanmaktan sakın. Zira dünyaya bağlanmak mutsuzluk ve bela getirir. Ve böylece kalıcı olan şeyleri gidici olan şeylere satmana sebep olur”.

İmam Ali (a.s) Mısır'a vali tayin ettiğinde Malik Eşter'e yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Ona, Allah'tan korkmasını, itaatini tercih etmesini; herkesin sadece uyduğunda mutlu olduğu, inkar ve zayi ettiğinde ise mutsuz olduğu farzlarına ve sünnetlerine dair kitabında emrettiği şeyleri yerine getirmesini emreder." (Nehc'ul Belağa, 53. Mektup).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim çok hırslı/ihtirashlı olursa mutsuzluğu çok olur." (Gurer'ul Hikem, 8602).

9)- Günahta dizginlerini salıveren, mutsuzdur

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Bedbaht/mutsuz kimse heva ve hevesine aldanan kimsedir." (Nehc'ul Belağa, 86. Hutbe).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Günahlardan sakının ve nefislerinizi günahlardan alıkoyun. Şüphesiz bedbaht/mutsuz kimse, günahlar hususunda dizginlerini salıveren kimsedir."
(Gurer'ul Hikem, 4499).

10. “ Onlar, Allah’a yakınlaşma vesilesidir’

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “İmamlar, Hüseyin’in neslindedir. Her kim onlara itaat ederse, Allah’a itaat etmiştir. Her kim onlara isyan ederse Allah’a isyan etmiştir. Sağlam kulp onlardır, Allah’a yakınlaşmanın vesilesi de onlardır”

İmam Ali (a.s), Allah-u Teâlâ'nın "Ona yakınlaşmak için vesile edin" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Ben O'nun vesilesiyim." (Tefsir i el-Mizan, 5/333).

İnsanlardan şefaate en müstahak olan kimse hakkında Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Şüphesiz yarın kıyamet günü bana en yakın olanınız ve şefaatime en müstahak olanınız, sizlerden insanlara en doğru olan ve emanete en çok riayet eden, en güzel ahlaklı davranan ve insanlara en yakın olan kimsedir.**" (Emali es-Saduk, 411/5).

11. "Benim şefaati bir hakikattir"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Kıyamet günü benim şefaati bir hakikattir. O halde her kim şefaatime iman etmezse şefaatinin ehlinden olamaz.**"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Her peygamber Allah'ın dergâhına dua etmiş ve O'ndan bir şey istemiştir. Ama ben Allah'tan kendi isteğimi kıyamet günü ümmetimin şefaati için sakladım.**" (el-Hisal, 29/103).

Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Önceleri onu unutmuş olanlar, 'Şimdi bizim şefaathçılarımız var mı ki bize şefaath etsinler' derler." (A'raf, 53).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ne şek içinde olanlar ne müşrikler ne kâfirler ve ne de inkârcılar şefaath olunurlar. Şefaath, tevhid ehli olan mü'minlere mahsustur." (Bihar, 8/58/75).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim şefaathim iki kişiye ulaşmaz: Zalim ve diktatör güçlüye ve dinden çıkmış aşırı giden kimseye." (el-Hisal, 63/93).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim şefaathim müşrikler ve zalimler dışında büyük günah işleyen kimseler hakkındadır." (a.g.e., 355/36).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazı hafife alanlar şefaathime erişemezler. Allah'a yemin olsun ki (Kevser) havuzunun başında yanıma gelemezler." (Mehasin, 1/159/223).

12. ‘Şirk, karıncanın hareketinden daha gizlidir’

Kur'an'da buyrulur ki: "Onların çoğu, ortak koşmadan Allah'a iman etmezler." (Yusuf, 106).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Özür dilemeyi gerektirecek işten sakın. Zira o işte gizli şirk vardır." (Bihar, 78/200/28).

İmam Bâkır (a.s), "Onların çoğu iman etmezler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Eğer falan kimse olmasaydı ben yok olurdu, eğer falan kimse olmasaydı şöyle böyle olurdu, eğer falan kimse olmasaydı ailem yok olurdu demesi gibidir. Onun bu sözlerle Allah'ın mülkünde, kendisine rızık veren, onu savunan, zorluklarını def eden bir ortak koştuğunu görmüyor musun?"

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz şirk, karıncanın hareketinden daha gizlidir. Bir şeyi hatırlamak için yüzük veya benzeri bir şeyi hareket ettirmek de gizli şirkten sayılır”

13. ‘Şeref akıl ve edep iledir’

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Şeref akıl ve edep iledir; mal ve soy ile değil. Her kim hikmet öğrenirse kendisini şerefli kılmış olur”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şerefli insan her ne kadar büyük de olsa bir makama ulaştığında şımarmaz. Hiçbir rüzgârın hareket ettiremediği bir dağ gibidir. Ama aşağılık insan en küçük bir makama ulaştığında şımarır ve hafif bir rüzgârın harekete geçirdiği bir ot gibidir." (a.g.e., 5197).

14. ‘Bağışlanmayan zulüm, Allah’a şirktir’

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Bağışlanmayan zulüm, Allah’a şirk koştur. Yüce Allah, ‘Allah kendisine şirk koşulmasını kesinlikle bağışlamaz’ buyurmuştur”

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Allah kendisine ortak koşmayı elbette bağışlamaz, bundan başkasını dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse, şüphesiz büyük bir günahla iftira etmiş olur." (Nisa, 48)

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ey İbn-i Mes'ud! Testereyle biçilsen, parça parça doğransan, dar ağacına asılsan veya ateşte yakılsan bile sakın bir an olsun Allah'a şirk koşma." (Mekarim'ul Ahlak, 2/357/2660).

15. ‘Körlüklerin en kötüsü kalp körlüğüdür’

Resûlullah (s.a.a) buyurdu ki: “En kötü rivayet, yalan rivayettir. İşlerin en kötüsü bidattır. Körlüklerin en kötüsü kalp körlüğüdür. Pişmanlıkların en kötüsü kıyamet gününün pişmanlığıdır. Kazançların en kötüsü faizdir. Yiyeceklerin en kötüsü ise yetim malını haksız yere yemektir”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Erkeğin en kötü huyu kendisini tahammülsüz kılan cimrilik ve kalbini parçalayan korkudur." (Sunen-i Ebi Davud, 2511).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Nefis huylarının en kötüsü zulümdür." (Gurer'ul Hikem, 5753).

16 ‘İtaati, dinin düzeni için farz kıldı’

Fatımat’uz Zehra (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah imanı şirk pisliğinden temizlenmek, namazı kibirden uzak durmak, zekatı rızkın artması, orucu ihlasın sabit kılınması, haccı dinin tesellisi, adaleti kalplerin birlikteliği, itaati dinin düzeni, imameti ayrılıktan sakınmak için farz kıldı”

17. İblis konusunda uyanık olun!

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Ey Allah’ın kulları! Allah’ın düşmanının (İblis’in) hastalığını size bulaştırması, çağrısıyla sizi tahrik etmesi, atlı ve yaya askerleriyle sizi kendine çekmesi konusunda uyanık olun”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Adamın birisi tapınakta ibadet ediyordu. Birkaç kardeşi olan bir kadın için birtakım olaylar ortaya çıkınca kardeşleri o kadını bu abidin yanına getirdiler. Abid vesveseye kapıldı ve o kadına el uzattı. Şeytan abidin yanına gelerek şöyle dedi: 'Onu öldür zira eğer kardeşleri anlarsa rezil olursun.' O abid insan o kadını öldürdü ve cesedini kefenledi. Kadının kardeşleri abidin yanına geldiler ve onu yakalayıp kendisiyle götürdüler.

Gittikleri bir sırada şeytan abidin yanına gelerek şöyle dedi: **'Bu ameli sana güzel gösteren bendim, şimdi bana secde et de seni kurtarayım.'** Abid ona secde etti. **'İnsana, 'Küfret!' diyen şeytanın durumu gibidir'** ayeti buna işarettir." (Durr'ul-Mensur, 8/116).

18. 'İblis gücüne rağmen senden zayıftır'

İmam Kâzım (a.s), Hişam'a yaptığı vasiyetinde buyurdu ki: "İblis'le düşmanlığın şiddetli olmalıdır. O seni yok etmeye çalışmada kendisi ile savaşta senden daha sabırlı olmamalıdır. Zira İblis bütün gücüne rağmen senden zayıftır. Eğer sen Allah'a sığınacak olursan şüphesiz doğru yola hidayet bulmuş olursun"

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah için, Allah için, bu dünyada azgınlıktan, ahirette zulmün korkunç cezasından ve kibrin kötü akıbetinden sakının. Çünkü bu (kibir), İblis'in büyük av usulü, büyük tuzak şeklidir." (a.g.e., 192).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Ey Kumeyl! İblis kendi tarafından vaadde bulunmaz. Aksine Rabbi tarafından vaadde bulunur ki onları günaha zorlasın ve helak olma uçurumuna yuvarlasın." (Beşaret'ul-Mustafa, 27).

19. 'Öğüt almayan küstah ve kötü kimse'

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İnsanların en kötülerinden biri de, Allah-u Teâlâ'nın kitabını okuduğu halde, hiçbir şeyinde öğüt almayan küstah ve kötü kimsedir"

Resûlullah (s.a.a), Ali'ye (a.s) şöyle buyurmuştur: "De ki: Allah'ım! Beni yaratıklarının en kötüsüne muhtaç kılma." Ben, "Ey Allah'ın Resûlü! Allah'ın yaratıklarının en kötüsü kimdir?" diye sorunca şöyle buyurdu: "Kendilerine ihsanda bulunulunca onu (başkalarından) esirgeyen ve kendisinden bir şey esirgeyince de kınayıp eleştiren kimsedir." (Bihar, 93/325/6).

20. Aşırı övgüyü sevmekten sakın'

İmam Ali (a.s) Malik Eşter'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Kendini beğenmekten, seni nefsinle böbürlenmeye sevk eden şeylere güvenmekten, aşırı övgüyü sevmekten sakın. Çünkü bunlar, ihsan sahiplerinin ihsanlarını helak etmek için şeytanın aradığı uygun fırsatlardır"

Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Şeytan onların başlarına dikilip Allah'ı anmayı unutturmuştur. İşte onlar şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin; şeytanın taraftarları elbette hüsrandırlar." (Mücadele, 19).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Amel ettiğiniz takdirde doğunun batıdan uzak olduğu kadar şeytanı sizlerden uzaklaştıracak bir şeyi haber vermeyeyim mi?"

Ashab, "evet" deyince şöyle buyurdu: "Oruç şeytanın yüzünü karartır, sadaka belini kırar, Allah için sevmek ve salih amel üzere yardımlaşmak şeytanın kökünü keser ve mağfiret dilemek şeytanın şah damarını keser." (Emali es-Saduk, 59/1).

21. Allah, o kuldan nefret eder

İmam Sâdık (a.s), "Allah katında en nefret edilen yaratık kimdir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Allah'ı itham eden (suçlayan) kimsedir"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Öyle bir zaman gelir ki insanlar Rablerinden şikayette bulunurlar."

"İnsanlar nasıl Rablerinden şikayetçi olurlar?" diye arz edilince Peygamber (s.a.v) şöyle buyurdu: "Birisi şöyle der: 'Allah'a yemin olsun ki, uzun süredir en küçük bir kâr etmedim, sadece sermayemi yiyorum.' Eyvahlar olsun sana! Malının altı üstü (tamamı) Rabbinin değil midir?" (a.g.e., 5/312/37).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah, kardeşim Uzeyr'e şöyle vahyetti: "Ey Uzeyr! Eğer sana bir musibet gelip çatarsa, kullarımın yanında Benden şikayetçi olma. Zira senden taraf Bana birçok musibet ulaşmıştır ama Ben meleklerimin yanında senden şikayetçi olmuyorum. Ey Uzeyr! Bana azaba karşı dayanacak gücün ölçüsünce isyan et." (Bihar, 78/80/66).

22. 'Ben ölümden korkmam, ünsiyet duyarım'

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Heyhat! Başımdan geçen bunca sayısız zor ve ağır olaydan sonra mı ölümden korkacağım. Allah'a and olsun ki, Ebi Tâlib'in oğlunun (Ali'nin) ölümler ünsiyet [yaratıcısına karşı sevgi ve saygı beslemesi, hep onu hatırlaması, onu zikretme isteği] ve dostluğu, çocuğun anne memesine olan ünsiyet ve dostluğundan daha çoktur"

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Bu işte bir şeyimiz (karar ve görüşümüz) olsaydı, burada öldürülmezdik, diyorlar. De ki: Evlerinizde olsaydınız, haklarında ölüm yazılı olan kimseler, yine de devrilecekleri yere varırlardı." (Âl-i İmran, 154).

İmam Ali (a.s), "Ya Resûlallah! Uhud günü Müslümanlardan bir grup şehid olmuş, bense şehadete erişememiştim ve bu bana pek ağır gelmişti de 'Müjdelerim seni, şehadet arkadadır' dememiş miydin?" diye sordu.

"Evet dediğin gibidir! O zaman nasıl sabredeceksin?" deyince, Hz. Ali, "Ey Allah'ın Resûlü! Bu sabır yeri değil; müjde ve şükür yeridir" dedi. (Nehc'ul Belağa, 156. Hutbe).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Konuşacak olursam hükümet hırsına kapıldığımı söylüyorlar. Susacak olursam ölümden korktuğumu iddia ediyorlar. Heyhat! Başımdan geçen bunca sayısız zor ve ağır olaydan sonra mı ölümden korkacağım. Allah'a and olsun ki, Ebi Tâlib'in oğlunun (Ali'nin) ölümle ünsiyet ve dostluğu çocuğun anne memesine olan ünsiyet ve dostluğundan

daha çoktur." (Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 1/213).
(Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

23. ‘Onlar ölümle anlaştılar’

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah’ın iyi kulları göç etmeye azmettiler, dünyanın kalıcı olmayan az bir meta-ı [sermayesini] nı ahiretin yok olmayan çok sevabına sattılar. Sıffin'de kanları dökülen kardeşlerimiz bugün hayatta olmadıkları için zarar etmediler. Onlar ölümle anlaştılar ve başları facir[kafir, münafık] / kötü insanların yanına gönderildi”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her iyiliğin üstünde insanın Allah yolunda öldürülmesine kadar bir iyilik vardır. İnsan Allah yolunda öldürülünce o iyilikten daha üstün bir iyilik yoktur." (el-kafi, 2/374/4).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "En şerefli ölüm şehadettir." (Bihar, 100/8/4).

İmam Ali (a.s), Sıffin'de Muaviye ordusuyla karşılaşmaya giderken yaptığı bir duasında şöyle buyurmuştur: **"Ey yükseltilmiş tavanın Rabbi olan Allah'ım! Düşmana galip getirirsen azıp zulmetmekten koru, hakka dayandır bizi. Onları bize galip getirirsen, bizi şahadetle rızıklandır ve fitneden koru."** (Nehc'ul Belağa, 171. Hutbe).

24. Onların şahitlikleri caiz değil

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Mü'minlerin Emiri Ali (a.s), söven kimsenin ve kötü laf konuşan kimsenin ve dinî açıdan rezil rüsva olan kimsenin, şahadetini kabul etmezdi"**

Kur'an'da şöyle buyrulur: **"İffetli kadınlara zina isnat edip de, sonra dört şahit getiremeyenlere seksen kırbaç vurun; ebediyen onların şahitliğini kabul etmeyin. İşte onlar yoldan çıkmış kimselerdir."** (Nur, 4).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şüpheli ve yumuşak kalpli kimselerin şahadeti kabul edilmez." (Kenz'ul Ummal, 17745).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Alimlerin birbiri aleyhine şahadetleri kabul edilmez. Zira onlar birbirine karşı hasadette [çekememezlik, kıskançlık]bulunurlar." (a.g.e, 17746).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İslam'da kendisine bir had [helal,haram sınır cezaları] uygulananbir kimsenin şahadeti kabul edilmez." (a.g.e, 17757).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Hain erkeğin, hain kadının, kardeşine kin besleyenin, İslam'da bidat çıkaran erkeğin ve bidat çıkaran kadının şahadeti kabul edilmez." (a.g.e, 17759).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Dilencilik eden kimsenin şahadeti kabul edilemez." (Bihar, 104/317/15)

25. Allah'tan en çok uzak olan

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Benim nezdimde şüphesiz en çok nefret edileniniz ve benden ve Allah'tan en çok uzak olanınız, şüphesiz yalan yere tanıklıkta bulunanınızdır"

Yalan yere tanıklık etmek hususunda **Kur'an'da** şöyle buyrulur: **"Onlar yalan yere şahadet etmezler; faydasız bir şeye rastladıkları zaman yüz çevirip vakarla geçerler." (Furkan, 72).**

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim bir Müslüman veya bir zimmi veya herhangi bir insan hakkında yalan yere tanıklıkta bulunursa kıyamet günü dilinden asılır ve münafıklarla birlikte cehennem en alt katında yer alır." (Bihar, 104/310/3).

İmam Ali (a.s), Şureyh'e şöyle buyurmuştur: "Bil ki tüm Müslümanlar bir günah sebebiyle kendisine had [helal,haram sınır cezaları] uygulanan ve tevbe etmeyen, yalan yere tanıklık etmekle meşhur olan ve kendisi hakkında kötü zanda bulunulan kimse dışında birbirine karşı adil sayılmaktadır." (el-Fakih, 3/15/3243).

26. O, yalancı tanık gibidir

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim tanıklığa çağırıldığında onu gizlerse, yalan yere tanıklıkta bulunan kimse gibidir"

Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Allah tarafından kendisinde bulunan bir tanıklığı gizleyenden daha zalim kim vardır?" (Bakara, 140).

"Şahitliği gizlemeyin, onu kim gizlerse şüphesiz kalbi günah işlemiş olur. Allah işlediklerinizi bilir." (Bakara, 283).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim bir tanıklığı gizlerse veya Müslüman bir şahsın kanının dökülmesine veya Müslüman birinin malının yok olmasına sebep olacak bir tanıklıkta bulunursa kıyamet günü yüzü kararmış ve zulmeti gözün alabildiğince uzamış bir halde getirilir. Yüzünde tırmalanma izleri vardır ve insanlar onu adı ve soyu ile tanırırlar." (Bihar, 104/311/9).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim tanıklığı gizlerse Allah insanların gözleri önünde etini ona yedirir ve Aziz ve Celil olan Allah'ın şu sözü de buna işaret etmektedir : Şahadeti gizlemeyin." (a.g.e., s. 310/5).

27. ‘Şekke [Şüpheyeye] düşmeyin küfre düşersiniz’

İmam Ali (a.s.) buyurdu ki: “Şüpheyeye düşmeyin. Aksi takdirde şekke[tereddüt etme, kararsız kalma haline] düşersiniz. Şekke düşmeyin aksi takdirde küfre düşersiniz ve nefsinize ruhsat vermeyin, aksi takdirde (dinde) gevşekliğe düşer olursunuz”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hakkı gördüğüm andan beri hakkında şekke [şüpheyeye] düşmedim." (Gurer'ul Hikem, 9482).

Şekkin etkileri konusunda Hz. Ali şöyle buyurmuştur:

"Şek imanı yok eder." (Gurer'ul Hikem, 723).

"Şek kalbin nurunu söndürür." (a.g.e., 1242).

"Şekkin meyvesi şaşkınlıktır." (a.g.e., 4619).

"Çok şek eden kimsenin dini bozular." (a.g.e., 7997).

"Allah'a yemin olsun ki şüpheler doğmuş, kesin şeyleri bürümüş tür. Hatta sanki, üstlenilen şey (rızık) size farzmuş; farz kılınan (amel) da sizden kaldırılmış gibidir." (Nehc'ul Belağa, 114. Hutbe).

"Allah'ın yaratışını gördüğü halde onda şek eden kimseye şaşarım." (Nehc'ul Belağa, 126. Hikmet).

"Şekkin azlığı bile yakîni bozar." (Gurer'ul Hikem, 10979).

"Hiçbir ihlaslı kimse şüpheyeye düşer olmaz ve hiçbir yakîn eden kimse şekke düşmez." (a.g.e., 9532).

"Yakînden şekke ve şaşkınlığa sapan kimseden daha zavallı kim vardır?" (a.g.e., 8084).

"Yakîni güçlü olan kimse şekke düşmez." (a.g.e., 8113).

"İnsanların en bilgini şekkin, yakînini ortadan kaldırmadığı kimsedir." (a.g.e., 3208). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

28. 'Kâbe'nin Rabbine and olsun ki kurtuldum'

İmam Ali (a.s), İbn-i Mülcem tarafından darbe aldıktan sonra şöyle buyurmuştur **"Vallahi ölüm konusunda ne nefret ettiğim bir şeyle karşılaştım ve ne de tanımadığım bir şeyi gördüm. Şimdi ben, geceleyin su arayan kimsenin suya kavuştuğu, isteyenin muradına erdiği gibiyim. Kâbe'nin Rabbine and olsun ki kurtuldum"**.

İmam Ali (a.s) ashabını cihad hususunda gevşek davranmaları sebebiyle kınayarak şöyle buyurmuştur: **"Benim için karşılaşacağım en sevimli şey ölümdür."** (Nehc'ul Belağa, 180. Hutbe).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Allah'a yemin olsun ki, düşmanla karşılaşma anında şehadet ümidim olmasaydı ve kendimi onun için hazırlamasaydım bir gün bile bunların yanında kalmayı istemezdim."** (a.g.e, s.93).

İmam Ali (a.s) İbn-i Mülcem tarafından darbe aldıktan sonra şöyle buyurmuştur: **"Kâbe'nin Rabbine and olsun ki kurtuldum."** (Bihar, 42/239/45).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Suya ulaşan susuz kimse gibi Allah'a doğru gidecek olan kimdir? Cennet, mızrakların ucunun altındadır. Bugün (herkesin) sözlerinin (doğruluğu veya yalan oluşu) denenir ve belli olur. Allah'a and olsun ki, düşmanlarla karşı karşıya gelmeye olan iştihakım[isteğim] onların ev ve yuvalarına olan iştihakımdan daha fazladır." (a.g.e, 8/5). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

29. Bütün günahları bağışlanır

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şehidin kanının ilk damlası yere damlayınca borç dışında bütün günahları bağışlanır"

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Şüphesiz ölümlerin en yücesi (Allah yolunda) öldürülmektir. İbn-i Ebi Tâlib'in canı elinde olan Allah'a and olsun ki, benim için bin kılıç darbesi, -Allah'a itaat üzere olmayan- yatakta ölmekten daha kolaydır." (a.g.e, 7/300).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizler eğer öldürülmeseniz de öleceksiniz. Ali'nin canı elinde olana and olsun ki, başa inen bin kılıç darbesi yatakta ölmekten daha kolaydır." (İrşad, Mufid, 1/238).

30. ‘Biz asla Rabbimizden Şek (Şüphe) etmeyiz!’

İmam Sâdık (a.s), “Sizden her türlü pıslığı gidermek...” ayeti hakkında Şöyle buyurmuştur: “Ayette geöen ‘rics’ kelimesinin anlamı Şek’tir. Allah’a yemin olsun ki biz asla Rabbimiz hakkında Şek etmeyiz.”

Kur'an'da Şöyle buyurulur: "Ey Ehl-i Beyt! Allah ancak sizden her türlü pıslığı gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister." (Ahzab, 33).

İmam Ali (a.s) Şöyle buyurmuştur: "İnsanı en çok helak eden Şey Şek ve kuŐkudur. İnsanı en çok koruyan Şey ise takva ve günahlardan sakınmadır." (Gurer'ul Hikem, 3318).

İmam Ali (a.s) Şöyle buyurmuştur: "Yakîne sarıl ve Şek'ten sakın. İnsanın dini için Şek'kin yakînine galebe almasından daha helak edici bir Şey yoktur." (a.g.e., 6146).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kalplerin en kötüsü imanında şek edendir." (a.g.e., 5744).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın Adem'in (a.s) zamanından beri bu dünyada ilk ve son bütün insanları ne kimseye zararı ve ne de faydası dokunan, görmeyen ve duymayan taşlarla denediğini görmüyor musunuz? O, yapıldığı gibi değil de; yeşil zümrüt, kızıl yakutla süslü, nurlu ışıklar saçan, parıl parıl parıldayan bir bina olarak yapılıyorsa, gönüllerdeki şüphe azalır, iblisin kalplerdeki savaşı biter, insanların arasında dalgalanıp duran vesveseler giderilmiş olurdu. Lakin Allah, kullarını çeşitli zorluklarla imtihan etmektedir." (Nehc'ul_Belağa, 192. Hutbe).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Münezzeh olan Allah-u Teala Âdem'i rahatça ve güzel bir şekilde yaşayabileceği bir diyara yerleştirdi. Çevresini güvenli kıldı. Âdem'i İblis'e ve düşmanlığına karşı uyardı. Ama düşmanı, onu ebedi bulunduğu yerden dolayı ve iyilerle dostluğundan dolayı kışkırttığı için aldattı. Böylece (Âdem) yakînini şekke, kararlılığını gevşekliğe değiştirdi." (a.g.e., 1). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

31. 'Allah, onunla perdesiz konuştu'

Kur'an'da buyrulur: "Allah yolunda öldürülenleri ölümler saymayın, bilakis Rableri katında diridirler, rızıklanırlar." (Âl-i İmran, 169).

Resûlullah (s.a.a) Cabir b. Abdullah Ensari'ye şöyle buyurmuştur: "Allah hiç kimseyle hicapsız (perdesiz) konuşmamıştır. Ama senin babanla yüz yüze konuşmuş ve ona şöyle buyurmuştur: 'Benden dile ki sana bağışta bulunayım.' Baban şöyle dedi: "Senden beni dünyaya yeniden döndürmeni ve yeniden cihad edip öldürülmeyi istiyorum"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim düşmanla karşılaşır ve öldürülünceye veya galip gelinceye kadar sabrederse kabirde müşkülata müptela olmaz." (Kenz'ul Ummal, 10662).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Hiç kimse öldükten sonra Allah nezdinde hayırdan nasiplenmez, kendisine bütün dünya verilse dahi dünyaya dönmekten mutlu olmaz. Sadece şehit şehadetin faziletini bildiği için yeniden dönmeyi ve dünyada öldürülmeyi arzu eder." (Sahih-i Müslim, 1877).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim gerçekten şahadeti arzularsa ona her ne kadar şahadete erişmese de (sevabı) verilir." (Sahih-i Müslim, 1908).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Nice kimse savaş aletleri ile öldürüldüğü halde ne şehittir ve ne de övülmüş bir kimsedir. Nice kimseler de vardır ki kendi yatağında doğal halde ölse Allah nezdinde sıdıklardan (doğrular) ve şehitlerden sayılır." (Kenz'ul Ummal, 11200)

İmam Ali (a.s) ashabını kınayarak şöyle buyurmuştur: **"Yardım etmek ve kendi hakkınız yolunda cihad etmek için ne bekliyorsunuz? Ölüm sizler için bu dünyada haksız karşısında hor ve zillet içinde olmanızdan daha iyidir."** (Şerh-u Nehc'il Belağa-i İbn-i Ebi'l-Hadid, 6/90)

İmam Hüseyin (a.s), Kerbela yolunda şöyle buyurmuştur: **"Ben ölümü saadet, zalimlerle birlikte yaşamayı ise işkence olarak görüyorum."** (Tuhef'ul Ukul, 245).

32. "Eğer unutursan 'inşaallah' de"

İmam Sâdık (a.s), Allah-u Teâlâ'nın, **"Unuttuğun zaman Rabbini an..."** ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: **"Yani eğer unutursan 'inşaallah' de. Sonra hatırlarsın. Hatırladığın an da, 'inşaallah' de"**

Kur'an'da şöyle buyurlur: **"Herhangi bir şey için, Allah'ın dilemesi dışında (inşaallah demedikçe), 'Ben yarın onu yapacağım' deme. Unuttuğun zaman Rabbini an ve şöyle de: Umulur ki, Rabbim beni doğruya daha yakın olana eriştirir."** (Kehf, 23, 24).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

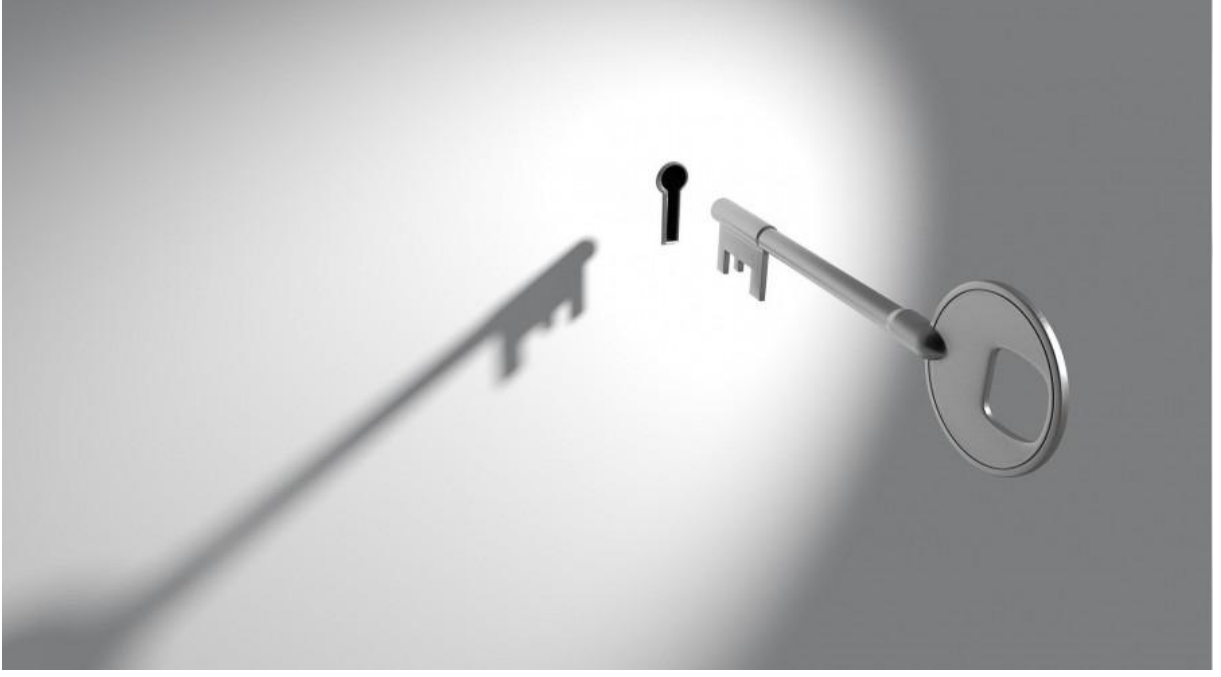
"Yahudilerden bir grup Allah Resûlüne (s.a.a) bir şeyler sordular ve o şöyle buyurdu: **'Yarın gelin sizlere cevabını vereyim.'** Ve bu arada, **'İnşaallah'** demedi. Peygambere gelişi engellendi. Kırk gün sonra Cebrail (a.s) Peygambere (s.a.v) nâzil oldu ve **'Allah dilerse demeden hiçbir şey söyleme'** buyurdu." (Tefsir i Ayyaşı, 2/324/14).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Kulun imanının kemalinin nişanesi her işte 'inşaallah' demesidir."** (Kenz'ul Ummal, 5468).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Allah'a, -iradesi müstesna- bir yeminle yemin olsun ki nefsimi, katığı tuz olan bir ekmek parçasıyla yetinip sevinecek duruma gelinceye kadar terbiye ederim."** (Nehc'ul Belağa, 45. Mektup). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

33. 'Hükümet işi, en iyi bilenindir'

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Ey insanlar! Bu işte (hükümet işinde) insanların en haklısı; bu işte en güçlü olan ve Allah'ın emirlerini bu konuda en iyi bilendir... Ömrüm hakkı için, imametin bütün insanların bir araya gelip rey vermesiyle gerçekleşmesine imkan yoktur"**

Resûlullah (s.a.a)şöyle buyurmuştur: "Her kim mü'min kardeşi kendisiyle meşveret eder ve kendisi de sadık bir şekilde ona kılavuzluk etmezse Allah ondan aklını alır." (Bihar, 75/104/36).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Teslim olan ve meşveret eden kimseye hıyanet etmek işlerin en çirkini, kötülüklerin en büyüğü ve yakıcı ateş azabının sebebidir." (Gurer'ul Hikem, 5075).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Meşveret eden kimseye zulmetmek hem zulümdür ve hem de hıyanettir." (a.g.e, 6037).

34. ‘Amel ehli çok azdır’

İmam Zeynelâbidin (a.s.) buyurdu ki: “Söz ne de çoktur ve amel ne de azdır! Gerçekten de amel ehli çok azdır. Biliniz ki, ben hem amel ve hem de söz ehli olan kimseleri tanıyorum. Allah’a yemin olsun ki, yeryüzü adeta onları canlı canlı kendisine geçirmiştir” buyurdu”

İmam Askerî (a.s) şöyle buyurmuştur:

"Ali'nin (a.s) taraftarları, Allah yolunda ölümün kendilerine gelip çatmasından veya ölüme doğru gitmekten korkmayan kimselerdir.

Ali'nin (a.s) taraftarları, her ne kadar kendileri muhtaç olsa da kardeşlerini kendine tercih edenlerdir. Allah'ın kendilerini yasakladığı yerde görmediği ve emrettiği yerde sürekli hazır gördüğü kimselerdir.

Ali'nin (a.s) taraftarları, mü'min kardeşlerini yüceltmede Ali'ye (a.s) uyanlardır." (Bihar, 68/162/11).

35. ‘Onlar en önde gelenlerdir’

İmam (a.s) şöyle buyurdu: “Dostlarımız üç gruptur: Birisi zâhirde bizi sever ama bâtında (gerçekte) sevmez. Bazıları bâtında (gerçekte) bizleri sever ama zâhirde bizleri sevmez. Bir grubu ise hem bâtında ve hem de zâhirde bizleri sever. Bunlar en önde gelenlerdir”

İmam Sâdık (a.s), yanına gelip kendisine dostlarından ve onu sevenlerden biri olduğunu iddia eden birine şöyle buyurmuştur: "**Sen bizim hangi dostlarımızdansın?**"

O şahıs sustu.

Sudeyr şöyle sordu: "**Ey İbn-i Resûlillah! Sizin kaç tür dostlarınız vardır?**"

İmam (a.s) şöyle buyurdu: "**Dostlarımız üç gruptur:**

Birisi **zâhirde bizi sever ama bâtında (gerçekte) sevmez.**

Bazıları **bâtında (gerçekte) bizleri sever ama zâhirde bizleri sevmez.**

Bir grubu ise **hem bâtında ve hem de zâhirde bizleri sever. Bunlar en önde gelenlerdir.**

İkinci grup daha aşağı bir gruptur. Zâhirde bizlere sevgi gösterir ama padişahlar gibi davranırlar. Dilleri bizimle ama kılıçları aleyhimizedir.

Üçüncü grup ise orta merhalede yer almaktadır. Kalpte bizi sevmekte ama zâhirde bizi sevmemektedir. Allah'a and olsun ki, eğer bâtında bizleri sevecek olsalardı, gündüz oruç tutanlar ve gece ibadet edenlerden olurlardı. İbadetin izleri yüzlerinde açıkça görülür, teslim ve itaat ehli olurlardı."

O şahıs şöyle dedi: "**Ben sizin zâhirî ve bâtınî dostunuzum.**"

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurdu: "**Bizim zâhirî ve bâtınî dostlarımızın kendileriyle tanındığı birtakım nişaneleri vardır.**"

O şahıs, "**O nişaneler nedir?**" diye sordu.

İmam (a.s) şöyle buyurdu: "**İlk hasleti Allah'ı hakkıyla tanımaları ve tevhid ilmini sağlam ve iyi öğrenmeleridir.**" (a.g.e., 325; el-Muhabbet, 681. Bölüm; el-Ma'rifet, 2607. Bölüm). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

36. ‘Bu iddianla melekleri incittin!’

İmam Rıza (a.s), kendisine, “**Ben sizin halis takipçinizim**” diyen birine şöyle buyurmuştur:

“Hey! Kardeşlerine yaptığın iyilikleri ve sadakaları bu sözünle yok ettin.

Onlar Selman, Ebu Zer, Mikdad ve Ammar’dır. Sen kendini bunlara denk mi tutuyorsun? Bil ki sen bu iddianla melekleri ve bizleri incittin”

İmam Kâzım'a (a.s), "Pazarda birisi feryad ederek, 'Ben Muhammed ve Âl-i Muhammed'in halis takipçisiyim' diyordu.

O bir takım elbiseleri açık artırmaya koymuş ve, '**Kim bu elbiselere en fazla parayı verir?**' diye feryat ediyordu" denilince şöyle buyurmuştur:

"Kendi değerini bilen kimse cehalet ve helak çukuruna düşmez. Böyle bir kimsenin kime benzediğini biliyor musunuz? O tıpkı şöyle söyleyen birine benzer:

'Ben Selman, Ebuzer, Mikdad gibiyim.' Buna rağmen ölçü ve terazide hilekârlık eder ve malın ayıplarını müşteriden saklar. Bir mal alır ve onu bu malı isteyen yabancı birine pahalı bir fiyatla satar.

Müşteri gidince de şöyle der: **'Ben onu istediği takdirde en az bir fiyatla da kendisine verirdim?'**

Acaba böyle bir kimse **Ebuzer, Selman, Mikdad ve Ammar gibi midir?** Hâşâ onun gibi olsun.

Ama biz onun, **'Ben Muhammed ve âl-i Muhammed'in dostlarındanım, dostlarına dost ve düşmanlarına düşmanım' demesine engel olmayız.**" (Tefsir-u Mensub-i İla İmam Askeri (a.s), s.312/158).

37. ‘En üstün sadaka dil sadakasıdır.’

Resûlullah (s.a.a) bir gün şöyle buyurdu: “En üstün sadaka dil sadakasıdır.”

“Dil sadakası nedir?” diye sorulunca, şöyle buyurdu:

“Aracılık etmendir. Aracılık ederek bir esiri azad etmen, haksız yere kan dökülmesine engel olman, kardeşine bir iyilikte bulunman ve tatsız bir olayı def etmendir”

Resûlullah (s.a.a), kendisine, "En üstün sadaka nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Salim olduğun ve ihtirasa kapıldığın, yani yaşamayı ümit ettiğin ve fakir olacağından korktuğun bir durumda sadaka vermen ve canın boğazına gelinceye kadar bunu ihmal edip, (ölümün eşiğinde), 'Bu kadar mal falanın ve şu kadar mal da filanın' dememendir. Çünkü o anda mal zaten falan ve filanın olacaktır." (Bihar, 96/178/13).

Resûlullah (s.a.a), kendisine, "En üstün sadaka nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Fakirlik anında (sahip olduğu) az olan malını gizlice muhtaca vermektir." (Bihar, 77/70/1).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "En üstün sadaka kendisiyle kan dökülmesine engel olduğun, tatsız olayları def ettiğin ve Müslüman kardeşine bir fayda verdiğin dil sadakasıdır." (Kıyas'ul Enbiya, 188/235).

38. “Sadaka verenin rızkı artar”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Sadaka, sadaka veren kimsenin rızkını ve varlığını arttırır; o halde Allah size rahmet etsin, sadaka verin”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Sadaka kötü ölümü önler." (Bihar, s.124/35).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah sadakayla yetmiş tür kötü ölümü insandan uzaklaştırır." (Bihar, 62/269/63).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Sadaka veriniz ve hastalarınızı sadakayla tedavi ediniz. Zira sadaka tatsız olayları ve hastalıkları önler. Ömrünüzü ve iyiliklerinizi artırır." (Kenz'ul Ummal, 16113).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sadaka etkili bir ilaçtır." (Nehc'ul Belağa, 7. Hikmet).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Rızkı sadakayla indirin." (Bihar, 78/68/13).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Fakir olduğunuz zaman sadaka ile Allah ile ticaret edin." (Nehc'ul Belağa, 258. Hikmet).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Bazen ben fakir düşerim ve sadaka vererek Allah ile ticarete bulunurum." (Bihar, 78/206/54).

İmam Sâdık (a.s), oğlu Muhammed'e şöyle

buyurmuştur: "Oğulcağızım! O harçlıktan ne kadar arttı?"

Muhammed, "Kırk dinar" deyince şöyle buyurdu: "Git ve onu sadaka ver."

Muhammed, "Elimizde sadece bu kırk dinar kaldı" deyince şöyle

buyurmuştur: "Onları sadaka olarak ver. Zira Aziz ve Celil olan Allah, karşılığını verir. Her şeyin bir anahtarı olduğunu, rızkın anahtarının da sadaka olduğunu bilmiyor musun? Şimdi git, o kırk dinarı sadaka olarak ver."

Muhammed şöyle diyor: "Ben bu işi yaptım. Henüz on gün geçmeden babama bir yerden dört bin dinar para geldi." (a.g.e, 96/134/68).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Çok sadaka verin ki rızkınız da çoğalsın." (A'lam'ud Din, 333).

İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Sadaka vermek borçları eda eder ve geriye bereket bırakır."** (Bihar, 96/134/68). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

39. ‘Sadakayı çok gizli ver’

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **“Sadakayı çok gizli ver. Zira gizli sadaka vermek Aziz ve Celil olan Allah’ın gazap ateşini söndürür”**

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Akraba muhtaç oldukça başka birine sadaka vermemek gerekir."** (a.g.e, 96/147/24).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"En üstün sadaka kız kardeşine veya kızına verdiği sadakadır. Bu sadaka kendi eline geri döner ve onu senden başka kimse almaz."** (Bihar, 96/181/27).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Akrabanın akrabaya sadaka vermesi hem sadakadır ve hem de sıla-i rahim."** (Cami'us Sağir, 2/94/4994).

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Sadakaları açıkça verirsiniz o ne güzel! Eğer onları yoksullara gizlice verirsiniz sizin için daha iyidir. Allah onları kötülüklerinizden bir kısmına karşı tutar. Allah işlediklerinizden haberdardır." (Bakara, 271).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Seni övsünler diye insanların gözü önünde sadaka verme. Zira eğer böyle yaparsan şüphesiz sevabını almış olursun. Ama eğer sağ elinle sadaka verirsen sol elin bundan haberdar olmazsa; kendisi için gizli sadaka verdiği kimse onun sevabını sana açıktan verir." (Bihar, 78/284/1).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın Arş'ının gölgesinden başka hiçbir gölgenin olmadığı gün yedi kişi o gölgede yer alır. (Onlardan birisi de) sağ eliyle verdiği sadakayı sol elinden gizleyen kimsedir." (Bihar, 96/177/5).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Tevesül edenlerin sarıldığı en iyi vesile Allah'a imandır ve gizli sadaka vermektir. Zira gizli sadaka günahı yok eder ve Rabbin gazap ateşini söndürür." (Emali et-Tusi, 216/380).

40. ‘Şüphesiz o gerçek dosttur’

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Dosta senin ve ayıpların hakkında doğru davrandığı için ona sadık (doğru) denmiştir. O halde sana böyle davranan kimse ile ünsiyet et[arkadaşlık et]. Şüphesiz o gerçek dosttur”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Yumuşak huylu olan kimsenin muhabbeti farz / sabit olur. Sopası yumuşak olan kimsenin dalları çoğalır (yumuşak huylu olan kimsenin) arkadaşları çok olur." (Gurer'ul Hikem, 8152, 8319).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Dost, kardeşini üç yerde korumadıkça dost olmaz: Zorluklarda, gıyabında ve öldükten sonra." (a.g.e., 74/163/28).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sadık dost ayıpların

hususunda sana nasihat eden, gıyabında seni koruyan ve seni kendisine tercih edendir." (Gurer'ul Hikem, 1904).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Gerçek kardeşin canıyla seni koruyan ve seni malına, evladına ve eşine tercih edendir." (a.g.e., 2014). (Muhammed Muhammedî reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

41. ‘Şüphesiz o gerçek dosttur’

İmam Zeyn’ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: “Seninle arkadaş olan kimsenin hakkı onu aldatmaman, ona sahtekârlık etmemen, ona düzen kurmaman ve onun hakkında Allah-u Teâlâ’dan korkmandır”

İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Zaman zulüm zamanı, insanlar hıyanet ve vefasızlık ehli olduğu zaman herkese itimat etmek acizliktendir." (Bihar, 78/239/2).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İmtihan etmeden önce herkese güvenmek acizliktir." (a.g.e., 103/86/21).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Samimi dostuna tüm sevgini bağışla, ama ona tümüyle güvenme. Ona kendinden yardımda bulun, ama tüm sırlarını ona söyleme" (Gurer'ul Hikem, 2463).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "İnsanlar sadece imtihan ile tanınırlar. O halde eşini ve çocuklarını gıyabında, dostunu sıkıntılarda, akrabaları darlıkta ve seni sevdiğini iddia edenleri işsizliğinde imtihan et ki bu vesileyle onlar nezdindeki konumunu anlayasın." (Bihar, s.10/67).

Resûlullah'a (s.a.a), en iyi dost hakkında sorulduğunda şöyle buyurmuştur: "Allah'ı hatırladığında sana yardımcı olan ve Allah'ı unuttuğunda sana O'nu hatırlatandır." (Tuhef'ul Ukul, 35).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Allah, bir kulun iyiliğini dilerse kendisi için iyi ve layık bir yardımcı karar kılar ki unuttuğunda kendisine hatırlatır ve eğer hatırlarsa kendisine yardımcı olur." (Bihar, 77/164/2).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her ne kadar nankör de olsa hiç kimseyle dostluğunu kesme." (Gurer'ul Hikem, 10196). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

42. ‘Cimrilik edene cimrilik edilir’

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “İnfak ediniz, bağışta bulununuz ve hesaplamayınız ki şüphesiz hakkınızda hesaplanır ve cimrilik etmeyiniz ki hakkınızda cimrilik edilir”

Kur'an'da şöyle buyrulur: "**Rabbimizin mağfiretine ve takva sahipleri için hazırlanmış, eni gökler ve yer kadar olan cennete koşuşun. Onlar bollukta ve darlıkta infak ederler.**" (Âl-i İmran, 133-134).

İbn-i Cerir ve İbn-i Ebi Hatem, İbn-i Abbas'tan, "**Bollukta ve darlıkta infak edenler**" ayeti hakkında, "**Maksat darlık ve kolaylık zamanıdır**" dediğini nakletmişlerdir. (Durr'ul Mensur, 2/316).

Mecme'ul Beyan'da şöyle yer almıştır: "**İsra sûresi 29. ayette geçen 'Serra ve Zerra'** kelimelerinin anlamı hakkında iki görüş vardır. **Bunlardan biri** İbn-i Abbas'ın görüşüdür ve maksadın **zenginlik ve fakirlik zamanı** olduğunu söylemektedir.

İkinci görüş ise; **hüzün ve sevinç zamanı** olduğunu ifade etmektedir. Yani bu haletlerden hiçbirisi hayırlı işlerde malın infak edilmesine engel olmamaktadır." (Mecme'ul-Beyan, 2/837).

Kur'an'da buyrulur ki: "**Elini boynuna bağlayıp cimri kesilme, büsbütün de açıp tutumsuz olma, yoksa pişman olur, açıkta kalırsın.**" (İsra, 29).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Sadaka vermekte haddi aşan sadaka vermemiş kimse gibidir.**" (Kenz'ul Ummal, 16246).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Eğer birisi varını yoğunu Allah'ın yollarından birinde infak ederse beğenilen ve başarılı bir iş yapmamıştır. Nitekim Allah-u Teâlâ, 'Ellerinize kendinizi tehlikeye atmayın ve iyilik edin ki şüphesiz Allah iyilik edenleri sever' buyurmamış mıdır! İyilik edenlerden maksat orta yollu olanlardır." (Kafi, 4/53/7).

43. 'Yüze vurarak iyiliğini yok etme!'

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Eğer birine iyilik edersen fazla minnet ederek ve yüzüne vurarak bu iyiliğini yok etme! Aksine daha iyi bir iyilikle devam ettir. Zira bu iş senin ahlakın için daha güzeldir. Ahiret sevabını da daha farz kılar."

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Sadaka ne zengin için helaldir ne de salim ve güçlü olan kimse için. Sadece şiddetli bir fakirliğe veya korkunç bir borca müptela olan kimseye helaldir. Her kim varlığını artırmak için insanlara avucunu açarsa; kıyamet günü o mal, yüzünde bir sıyrık ve yuttuğu kızdırılmış bir

taşa dönüşür. O halde her kim isterse fakirlikle yetinsin. Her kim de isterse (dilenerek) malını çoğaltsın." (Kenz'ul Ummal, 16548).

Kur'an'da buyrulur ki: "Güzel bir söz ve bağışlama, peşinden incitmeyle gelen sadakadan daha iyidir. Allah zengindir, hilm sahibidir. Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara gösteriş için malını infak eden kimse gibi, sadakalarınızı başa kakma ve incitmek suretiyle boşa çıkarmayın. Onun durumu, üzerinde toprak bulunan kayanın durumu gibidir; üzerine sağanak yağmur yağdığında onu çıplak bir kaya haline getirivermiştir. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah küfreden kimseleri hidayet etmez." (Bakara, 263-264).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Minnet etmemek ihsanın süsüdür." (Bihar, 78/80/65).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Şu üç kimseyle Aziz ve Celil olan Allah konuşmaz: Verdiği her şeyde minnet edenle, elbisesini kibirle yerde sürenle ve yalan yere yemin ederek malını satan kimse ile..." (a.g.e., 96/141/6).

İmam Ali (a.s), Malik Eşter'e yazdığı mektupta şöyle buyurmuştur: "Halka karşı yaptığın iyiliği başlarına kakarak, onları minnet altında bırakmaktan ve yaptığını olduğundan çok gösterip övünmeye kalkışmaktan sakın! Söz verince sözünden dönme! Yaptığıyla kişiyi minnet altında bırakmak, ihsanı yok eder. Yaptığını çok görüp onunla övünmek, hakkın nurunu götürür." (Nehc'ul Belağa, 53. Mektup).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Hiçbir beklenti içinde olmaksızın sadaka veriniz. Zira beklenti içinde olmak sadakayı yok eder." (Tenbih'ul Havatir, 2/120). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

44. ‘İyiliğe layık olan, teşekkür edendir’

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Halktan iyiliğe en layık olan kimse kendisine vaad ettiğin ihsanı ertelediğinde sabreden, vaad edileni yapamayınca mazur gören ve kendisine bağışta bulunulduğunda ise teşekkür eden kimsedir”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Mü'minin sadakası ateş karşısında büyük bir kalkan ve örtüdür. Kâfirin sadakası ise malını yok olmaktan korur ve bedenindeki hastalıkları uzaklaştırır. Karşılığı kendisine bu dünyada verilir ama ahirette hiçbir nasibi yoktur." (Tuhef'ul Ukul, 123; el-İhsan, 872. Bölüm).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Birisi, 'Bu gece kesin olarak sadaka vereceğim' diyerek dışarı çıktı. Elindeki sadakayı bir hırsıza verdi. Ertesi gün insanlar onun hırsıza sadaka verdiğini dile getirdiler. O şöyle dedi: 'Allah'ım!

Sadakam hırsızın eline geçtiği için Sana şükrediyorum. Bu gece yine sadaka vereceğim.'

Bunun üzerine dışarı çıktı ve **sadakasını zinakâr bir kadına verdi. Sabah olunca insanlar yine kötü birine sadaka verdiğini dile getirdiler. O yine şöyle dedi: 'Allah'ım! Sadakamın kötü bir kadının eline geçmesinden dolayı Sana şükrederim. Bugün de yine sadaka vereceğim.'**

Ardından dışarı çıktı ve **sadakasını bir zengine verdi. Yine sabah olunca insanlar onun zengine verdiği sadakayı dile getirdiler. O şahıs yine şöyle dedi: 'Allah'ım! Sadakam bir hırsıza, kötü bir kadına ve zengine ulaştığı için Sana şükrederim.'**

Bunun üzerine kendisine şöyle ilham edildi: **Sadakanın hırsızın eline geçmesi onu hırsızlıktan vazgeçirmek içindi. Kötü kadının eline verilen sadaka ise onu zinadan korumak içindi. Zengine verilen sadaka ise ibret alması ve Allah'ın kendisine bağışladığı şeyleri infak etmesi içindi."** (Kenz'ul Ummal, 16193).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "(İhsan ve bağışta) savsaklamak ruhun işkencesidir." (Gurer'ul Hikem, 635).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Savsaklamak ve minnet etmek ihsanı tatsız kılar." (a.g.e., 1595).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Bugün yarın diye savsaklamak iki esirgemedenden biridir." (a.g.e., 1605).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Bağışta bulunmanın afeti bugün yarın diye savsaklamaktır." (a.g.e., 3941).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Vaad ettiği şeyi yerine getirmeyi erteleleyen kimse (gerçekte) onu yerine getirmemiştir." (a.g.e., 9534).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Halktan iyiliğe en layık olan

kimse kendisine vaad ettiğın ihsanı ertelediğinde sabreden, vaad edileni yapamayınca mazur gören ve kendisine bağışta bulunulduğunda ise teşekkür eden kimsedir." (a.g.e., 3347).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "En kötü bağış ertelenerek yapılan ve ardından minnet edilen bağıştır." (a.g.e., 5731). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

45. ‘Ben namaza asla doymuyorum’

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Övgüsü yüce olan Allah gözümün nurunu namazda karar kılmış ve namazı bana sevgili kılmıştır; aç insana yemeği ve susuz insana suyu sevdirdiği gibi... şu farkla ki; aç kimse yemek yediğinde doyar ve susuz kimse su içtiğinde suya kanar. Ama ben namaza asla doymuyorum”

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Namazı kıldıktan başka, Allah'ı ayakta iken, otururken, yan yatarken de anın. Emniyete kavuştuğunuzda namazı gereğince kılın. Namaz şüphesiz, iman edenlere belirli vakitlerde farz kılınmıştır." (Nisa, 103).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namaz dinin hükümlerindedir. Aziz ve Celil olan Rabbin hoşnutluğuna sebep olur ve peygamberlerin metodudur." (el-Hisal 522/11).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "En büyük tasan namaz olsun. Zira namaz dini ikrar ettikten sonra İslam'ın başında gelir." (Bihar, 77/127/33).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her şeyin bir yüzü vardır. Dininizin yüzü ise namazdır." (Deaim'ul İslam, 1/133).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz şeytanın saldırıları karşısında bir kaledir." (Gurer'ul Hikem, 2212).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz ilahi rahmeti indirir." (a.g.e., 2214).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz terazidir. Her kim (hakkını) kamil verirse (hak ve sevabını) kamil elde eder." (Bihar, 84/264/66).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Aziz ve Celil olan Allah nezdinde işlerin en sevimsisi namazdır ve namaz peygamberlerin son tavsiyesidir." (el-Fakih, 1/210/638).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Övgüsü yüce olan Allah gözümün nurunu namazda karar kılmış ve namazı bana sevgili kılmıştır; aç insana yemeği ve susuz insana suyu sevdirdiği gibi... Şu farkla ki; aç kimse yemek yediğinde doyar ve susuz kimse su içtiğinde suya kanar. Ama ben namaza asla doymuyorum." (Mekarim'ul Ahlak, 2/366).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Allah Resûlü (s.a.a) akşam yemeğini ve diğer yemekleri namazdan öne geçirmezdi. Namaz vakti geldiğinde adeta ne aile ve ne de şefkatli bir dost tanıyordu." (Tenbih'ul Havatir, 2/78).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namaz her takva sahibinin Allah'a yakınlaşma sebebidir." (el-Hisal, 620/10).

Resûlullah (s.a.a), namaz hakkında soran Ebu Zer'e (r.a.) şöyle buyurmuştur: "Namaz (Allah tarafından) takdir edilen en iyi tekliftir. İsteyen onu az kılar, isteyen onu çoğaltır." (Mean'il Ahbar, 333/1).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizlere namazı ve namazı gözetmeyi tavsiye ediyorum. Zira namaz en hayırlı iştir ve dininizin direğidir." (a.g.e., s.209/20). (Muhammed Muhammedî reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

46. 'Kalbinle namaza teveccüh et'

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz kılmaya başlayınca huşû içinde ol ve kalbinle namaza teveccüh et. Zira Allah-u Teâlâ, 'Onlar namazlarında huşû içindedirler' buyurmuştur"

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur : "Ümmetimden iki kişi namaza durur. Her ikisinin de rükû ve secdesi aynıdır. Ama namazları yerden göğe birbirinden farklıdır." (Bihar, 84/249/41).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaza kalktığın zaman şöyle de: Allah'ım! Ben Muhammed'i (s.a.a) hacetime vasıta kıldım. Onunla Sana yöneldim. O halde, onun hürmetine beni dünya ve ahirette kendi nezdinde değerli kıl ve beni dergâhına yakınlaşmış kimselerden kıl. Onun yüzüsuyu hürmetine namazımı kabul buyur ve onun hürmetine günahımı bağışla. Onun yüzüsuyu hürmetine duama icabet et. Sen, bağışlayıcı ve merhamet edicisin." (el-Kafi, 3/309/3).

Namazın zâhirî ve bâtınî birçok adabı vardır ki namazın tamam oluşunda ve kemalinde etkisi vardır.

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Mü'minler saadete ermişlerdir. Onlar namazlarında huşû içindedirler." (Mü'minun suresi, 1, 2).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Ey Kumeyl! Namaz kılman, oruç tutman ve sadaka vermen önemli değildir. Önemli olan

namazın temiz kalple Allah nezdinde beğenilmiş bir amel olarak ve gerçek huşû içinde kılınmasıdır." (Beşaret'ul-Mustafa, 28).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Huşû namazın süsüdür." (Cami'ul-Ahbar,337/947).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazda huşû içinde olmayan kimsenin namazı namaz değildir." (Firdevs, 5/195/7935).

Resûlullah (s.a.a), kendisine, "Huşû nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Namazda huşû içinde olmak kulun tüm kalbiyle Rabbine yönelmesidir." (Deail'ul İslam, 1/158).

İmam Sâdık (a.s), "Onlar namazlarında huşû içindedirler" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Huşû, namazda gözleri aşağı indirmektir." (Mecme'ul Beyan, 7/157).

Tebersi (r.a), "Onlar namazlarında huşû içindedirler" (Kamer, 7) ayeti hakkında şöyle demiştir: "Yani onlar namazda, huzû, tevazu ve alçak gönüllülük içindedirler. Gözlerini secde ettikleri yerden kaldırmazlar, sağa sola bakmazlar. Rivayet edildiği üzere Allah Resulü (s.a.a) namazda sakalıyla oynayan birini gördü ve şöyle buyurdu: 'Bu adamın kalbi huşû içinde olsaydı, şüphesiz endamı ve organları da huşû içinde olurdu.'

Bu hadisin de gösterdiği gibi hem kalp huşû içinde olmalı hem de organlar... Kalbin huşû içinde olması; namaz kılan kimsenin tüm fikrini ve zihnini namaza yöneltmesi, kalbini namaz dışında her şeyden uzak kılmasıdır. Öyle ki, namazda ibadet ve Mabud dışında hiçbir şey olmamalıdır. Bedenin huşû içinde olması ise gözünü aşağı indirmesi, namaza teveccüh etmesi, o tarafa bu tarafa bakmaktan boş şeylerle ilgilenmekten sakınmasıdır."

Bir başka rivayette şöyle geçer: "Huşû, Kur'an-ı Kerim'de yer aldığı üzere gözün huşû içinde oluşudur. Nitekim, 'Gözleri huşû içindedir' (Hadid, 16) ayetinde de bu yer almıştır. Kalp huşûu, Aziz ve

Celil olan Allah'ın, 'Acaba mü'minlerin, kalplerini Allah'ın zikriyle huşû içinde kılmasının vakti gelmemiş midir?' (Ta-Ha, 108) ayetinde yer almıştır. Ayrıca sesin de huşû içinde olmasıdır ki; 'Sesler Rahman olan Allah için huşû içindedir.' ve 'Fısıltı dışında bir şey duyulmaz' ayetlerinde yer almıştır. Nitekim namazda huşû bu üç anlamı da kapsar." (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

47.Huzura çıkanın bedeni titremelidir

İmam Hasan (a.s) abdest alınca rengi değişiyor ve bedeni titremeye başlıyordu. Bunun nedenini sorduklarında şöyle buyuruyordu : **“Arş’ın sahibinin karşısında yer alan kimsenin rengi solmalı ve bedeni titremelidir.”**

Hz. Aişe şöyle diyor: **"Resûlullah (s.a.a) bizimle sohbet ediyor ve biz de onunla konuşuyorduk. Ama namaz vakti gelince adeta bizi tanıyamıyordu ve biz de onu tanıyamıyorduk."** (Bihar, 84/258/56).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"İmam Ali (a.s) namaza kalkınca, 'Yüzümü gökleri ve yeri Yaratana yönelttim' diyor ve rengi değişiyordu. Öyle ki bu, yüzünde açıkça görülüyordu."** (a. g. e. 101).

Tefsir-i Kuşeyri'de şöyle yer almıştır: "Hz. Ali'nin namaz vakti olunca rengi değişiyor ve titriyordu. Kendisine, 'Size ne oldu?' diye arz edilince şöyle buyuruyordu: Allah-u Teâlâ'nın, göklere, yere ve dağlara sunduğu ama onların kabul etmediği, sadece insanların üstlendiği emanetin vakti geldi. Ben bu zaafım ve güçsüzlüğümlle bu emaneti güzel bir şekilde üstlenip üstlenemeyeceğimi bilemiyorum." (Bihar, 41/17/10).

Mü'minlerin Emiri Ali (a.s) abdest almaya başlayınca Allah korkusundan yüzünün rengi soluyordu. (a.g.e., 70/400/72).

Nakledildiği üzere İmam Ali (a.s) namaza durunca sağlam bir bina veya dik bir sütun gibi yerinden kıpırdamıyordu. Bazen rükû veya secde halinde hiç hareket etmediği için sırtına bir kuş konuyordu. Ali b. Ebi Tâlib ve Ali b. Hüseyin'den (a.s) başka hiç kimse Allah Resûlü'nün (s.a.a) namazını aynı şekilde kılamıyordu." (Deaim'ul İslam, 1/159).

Fâtıma (s.a), Allah korkusundan namazda nefes nefese kalıyordu. (Bihar, 70/400/72).

Resûlullah (s.a.a), Ehl-i Beyti'ne yapılacak zulmü beyan ederken şöyle buyurmuştur: "Kızım Fâtıma, ilkinden sonuna kadar alemlerdeki bütün kadınların efendisidir. Mihrabında, azameti yüce Rabbinin karşısında durunca nuru, yıldızların nurunun yeryüzü ehli için parladığı gibi parlar ve Aziz ve Celil olan Allah, meleklerine şöyle buyurur: "Ey meleklerim! Kulum Fâtıma'ya bakınız. Kullarımın efendisi karşımda durmuş tüm bedeni Benim korkumdan titriyor. O, kalbiyle Bana ibadete yönelmiştir. Sizleri şahit tutuyorum ki, Ben de onun sevenlerini ateşten güvende kıldım." (a.g.e., 43/172/13).

İmam Seccad (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hasan bin Ali (a.s) namaza durunca Aziz ve Celil olan Allah karşısında tüm bedeni titriyordu.

Cennet ve cehennemden bahsedilince yılan sokmuş gibi ıstırap içinde kıvranıyordu." (a.g.e., 84/258/56).

İmam Hasan (a.s) namazını bitirince rengi soluyordu, kendisine bunun nedeni sorulunca şöyle buyuruyordu: "Arş'ın sahibinin huzuruna çıkmak isteyen kimsenin rengi değişmelidir." (a.g.e., 80/347/32).

48. ‘Ağacın dalları gibi titriyordu’

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Namaz vakti olunca Ali b. Hüseyin’in (a.s) tüyleri diken diken oluyor, rengi soluyor, kurumuş hurma ağacının dalları gibi titriyordu”

İbn-i Tavus şöyle diyor: "İmam Seccad (a.s) namaz için abdest almaya başlayınca yüzünün rengi soluyor ve bütün vücudunu korku kaplıyordu." (Felah'us Sail, 51).

İmam Seccad (a.s) namaz için abdest alıp namaz kılmaya başlayınca yüzü sararıyor ve yününün rengi soluyordu. Kendisine bir defa bunun nedeni sorulunca şöyle buyurmuştur: "**Ben büyük bir padişahın karşısında durmak istiyorum.**" (Deaim'ul İslam, 1/158).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Ali b. Hüseyin (a.s) namaza durunca rengi soluyor ve secdeye gidince terleyinceye kadar başını secdeden kaldırmıyordu.**" (Felah'us Sail, 117).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Namaz vakti olunca Ali b. Hüseyin'in (a.s) tüyleri diken diken oluyor, rengi soluyor, kurumuş hurma ağacının dalları gibi titriyordu.**" (a.g.e., 101).

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "**İmam Seccad (a.s) namaza durunca, rüzgar esintisinin hareket ettirdiği şey dışında hiçbir şeyi hareket etmeyen ağaç gövdesi gibi duruyordu.**" (el-Kafi, 3/300/4).

Kitab'ul Envar'da şöyle yer almıştır:

İmam Seccad (a.s) namaza başlayınca küçük oğlu Muhammed (a.s) Medine'deki evinde bulunan derin kuyunun kenarına gitti ve kuyuya düştü. Annesi onun kuyuya düştüğünü anladı ve feryat etti. Kuyuya doğru koştu, kuyunun kenarında dövündü ve yardım isteyerek şöyle dedi: "**Ey Allah Resûlü'nün oğlu! Evladın Muhammed boğuldu.**" İmam (a.s.), kuyunun dibindeki çocuğunun sesini, feryadını ve tahammülsüzlüğünü duyduğu halde namazdan el çekmedi. İmam'ın eşi iş uzayınca çocuğundan duyduğu rahatsızlık yüzünden şöyle dedi: "**Ey Allah Resulü'nün hanedanı! Ne kadar da katı kalplisiniz!**" İmam (a.s) namazına devam etti, kâmil bir şekilde kıldıktan sonra eşine doğru gitti, kuyunun kenarına oturdu. Kuyunun dibine –uzun bir ip dışında ulaşmak mümkün olmadığı halde- elini uzattı, oğlu Muhammed'i ellerinin üzerinde dışarı çıkardı. Muhammed tatlı dillilik yapıyor ve gülüyordu. Ne elbisesi ve ne de bedeninin bir yeri ıslanmıştı.

İmam (a.s) daha sonra eşine şöyle buyurdu: "**Al, Allah'a yakîni gevşek olan kadın!**"

İmam'ın (a.s) eşi, çocuğunun salim olduğunu görünce güldü ve İmam Seccad'ın, "**Ey Allah'a yakîni gevşek olan kadın**" sözünden dolayı ağladı. İmam (a.s) bunun üzerine şöyle buyurdu: "**Bugün senin için bir kınanma yoktur. Güçlü bir padişahın huzurunda durunca O'ndan yüz çevirecek olursam O da benden yüz çevirir. O'ndan başka merhamet eden kimse var mıdır?**" (Menakıb-i İbn-i Şehr-i Aşub, 4/135). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

49. “Parlayan bir güneş gibi”

İmam Sâdık (a.s) buyurdu ki: “Allah (c.c), ‘Ben, azametim karşısında tevazu içinde olan, gününü Benim zikrimle geçiren, kullarıma karşı büyüklenmeyen, garibi barındıran kimsenin namazını kabul ederim. Böyle bir kimse parlayan bir güneş gibidir”

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "**İnsan namazda huşû içinde olmalıdır. Aziz ve Celil olan Allah karşısında kalbi huşû içinde olan kimsenin organları da huşû içinde olur ve böylece hiçbir şeyle oynamaz.**" (a. g. e. s. 628/10).

Resûlullah (s.a.a) namazda sakalıyla oynayan kimse hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: **"Eğer kalbi huşû içinde olsaydı bedeni de huşû içinde olurdu."** (Bihar, 84/228).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Allah Tebarek ve Teâlâ şöyle buyurmuştur: Ben, azametim karşısında tevazu içinde olan, Benim için nefsini şehvetlerden alıkoyan, gününü Benim zikrimle geçiren, kullarıma karşı büyüklenmeyen, aç doyan, çıplağı giydiren, musibet gören kimseye merhamet eden ve garibi barındıran kimsenin namazını kabul ederim. Böyle bir kimse parlayan bir güneş gibidir. Karanlıkta onun için bir nur ve bilgisizlikte ise bir bilgi karar kılarım."** (Bihar, 69/391/66). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

50- ‘Hafife alınmış namaz kabul edilmez’

Namazı hafife almak ve özen göstermemek hususunda **İmam Sâdık (a.s)** şöyle buyurmuştur: **"Allah’a yemin olsun ki, bazen insan elli yıl ömür yaşar da Allah onun bir tek namazını dahi kabul etmez. Bundan daha ağır ne olabilir! Çünkü onu hafife almıştır. Allah, iyiden başkasını kabul etmez. O halde hafife alınan bir şeyi nasıl kabul edebilir"**

Namazın kabul olmasını engelleyen hususlardan anne-babaya eziyet hakkında **İmam Sadık (a.s)** şöyle buyurmuştur: "**Her kim anne babasına, -kendisine zulüm etmiş olsa bile* düşmanca bakacak olursa Allah namazını kabul etmez.**" (el-Kafi, 2/349/5).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Her kim Müslüman bir erkek ve kadının gıybetini ederse, gıybeti edilen şahıs onu bağışlamadıkça Allah kırk gün ve gece ne onun namazını kabul eder, ne de orucunu...**" (Cami'ul Ahbar, 412/1141).

Namazı hafife almak ve özen göstermemek hususunda **İmam Sâdık (a.s)** şöyle buyurmuştur: "**Allah'a yemin olsun ki, bazen insan elli yıl ömür yaşar da Allah onun bir tek namazını dahi kabul etmez. Bundan daha ağır ne olabilir! Allah'a yemin olsun ki, sizler komşularınızdan ve dostlarınızdan öyle kimseler tanıyorsunuz ki; eğer sizden biri için namaz kılacak olursa onu kabul etmezsiniz. Çünkü onu hafife almıştır. Aziz ve Celil olan Allah, iyiden başkasını kabul etmez. O halde hafife alınan bir şeyi nasıl kabul edebilir?"** (el-Kafi, 3/269/9; Vesail'uş Şia, 3/15; 6. Bölüm).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**İçki içen kimsenin kırk sabah namazı hesaba alınmaz.**" (İlel'uş Şerayi', 345/1).

Namazı kabul olmayan kimseler hakkında **Resûlullah (s.a.a)** şöyle buyurmuştur: "**Sekiz kişinin namazı kabul edilmez. Efendisine dönmedikçe kaçan kölenin, kocası kendisinden razı olmayan itaat etmeyen kadının, zekat vermeyen kimsenin, abdest almayan kimsenin, örtüsüz namaz kılan buluğa ermiş kızın, kendisinden razı olunmadıkça kendileriyle namaz kılan bir topluluğun imamının, sarhoş kimsenin, küçük ve büyük abdestini zorla tutan kimsenin (sıkıştığı halde namaz kılan kimsenin).**" (Mekarim'ul Ahlak, 2/324/2656; bak. 2295. Bölüm; el-Amel (1), 2947. Bölüm). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

51- ‘Kulunu o meleğe havale eder’

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: “Kul namaz için Tekbiret’ul İhram getirince Allah ona teveccüh eder ve Kur’an’dan ağzından çıkan her şeyi tutsun diye bir melek tayin eder. Kul yüz çevirince Allah da ondan yüz çevirir ve onu o meleğe havale eder”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Kalbi bedeniyle hazır olmayan kulun namazını Allah kabul etmez." (Mehasin, 1/406/921).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Sizden hiçbiriniz bitkinlik ve uyuklar bir halde namaza durmasın ve kendisini de düşünmesin! Zira Aziz ve Celil olan Allah'ın huzurundasınız. Kulun namazdan, sadece kalbî teveccüh ile kıldığı miktarı nasibidir." (el-Hisal, 613/10).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Bazen kul namaz kılar ama namazının altında biri veya onda biri onun için yazılmaz. Sadece

namazının, marifet ve teveccühle kıldığı miktarı hesaba katılır."
(Bihar, 84/249/41, Vesail'uş Şia, 3/20, 8. Bölüm).

Allah'ın, Zâtına teveccüh edene teveccüh etmesi hususunda
**Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namaza durunca kalbinle
Allah'a yönel ki O da sana yönelsin."** (a.g.e., s.221/4).

52- ‘‘Son namazını kılyormuşsun gibi...’’

**Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: “Adeta ömrünün son
namazını kılyormuşsun gibi namaz kıl. Zira böyle bir namaz
Allah’a yakınlaşma ve ulaşma sebebidir”**

**Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Ey Eba Zer! Tefekkür ve
tedebbürle birlikte olan iki rekât normal namaz, gece sabaha
kadar gafil kalple kılınan namazdan daha iyidir."** (Tenbih'ul-
Havahir, 2/59).

Dünyadan kopmuş bir kalple namaz kılan kimsenin sevabı hakkında **İbn-i Abbas** şöyle diyor: "**Allah Resûlü'ne (s.a.a) iki büyük dişi deve hediye edildi. Hz. Peygamber onlardan birini dünyevî işler hususunda hiçbir düşünce ve endişe içinde olmaksızın iki rekât namaz kılan kimseye vereceğini buyurdu. Hz. Ali'den (a.s) başka hiç kimse onu kabul etmedi.**" Resulullah (s.a.a) her iki deveyi ona verdi." (Bihar, 41/18/11).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Her kim iki rekât namaz kılar ve onda ne dediğini bilirse, namazı bittiğinde kendisiyle Allah arasında hiçbir günah kalmaz.**" (el-Kafi, 3/266/12).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Adeta ömrünün son namazını kılıyormuşsun gibi namaz kıl. Zira böyle bir namaz Allah'a yakınlaşma ve ulaşma sebebidir.**" (Bihar, 78/200/28).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Farz bir namaz kıldığında; onunla vedalaşan, ona geri dönmekten korkan kimse gibi namaz kıl ve gözlerini secde yerine dik. Eğer sağında veya solunda birinin olduğunu bilersen güzel namaz kılarısın. Bil ki sen, seni gören ve senin görmediğin bir kimsenin (Allah'ın) huzurundasın.**" (Emali es-Seduk, 212/10).

Namazı yüzüne vurulan kimse hakkında **Resûlullah (s.a.a)** şöyle buyurmuştur: "**Bazı namazların yarısı, üçte biri, dörtte biri, beşte biri veya onda biri kabul edilir. Bazı namazlar eski elbise gibi büzüştürülür ve sahibinin yüzüne atılır. Namazından, sadece kalbinle teveccüh ettiğin bölümü nasibindir.**" (Bihar, 84/260/59). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

53- ‘Ben o namazı yüzüne vururum!’

Allah (c.c.), Hz. Davud’a (a.s) şöyle vahyetmiştir: “**Bazen kul namaz kılar, Ben onu yüzüne vururum ve sesinin Bana ulaşmasına engel olurum. Ey Davud! Onun kim olduğunu biliyor**

musun? O günahkâr gözle mü'minlerin namusuna bakan kimsedir. O kendi kendisine, gücü olduğu takdirde zulümle herkesin boynunu vuracağını söyleyen kimsedir”

İmam Bâkır (a.s) veya İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namazından sadece kalbî teveccüh ile iç içe olan bölümü nasibindir. O halde birisi namazının tümünde gaflet ederse veya eda etmekten gaflete düşerse (vaktinde kılmazsa) o namaz büzüştürülür ve sahibinin yüzüne atılır."

Allah (c.c.), Hz. Davud'a (a.s) şöyle vahyetmiştir: "Bazen kul namaz kılar, Ben onu yüzüne vururum ve sesinin Bana ulaşmasına engel olurum. Ey Davud! Onun kim olduğunu biliyor musun? O günahkâr gözle mü'minlerin namusuna bakan kimsedir. O kendi kendisine, gücü olduğu takdirde zulümle herkesin boynunu vuracağını söyleyen kimsedir." (Bihar, 84/257/55).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namaz dört pay üzere bina edilmiştir: Ondan bir pay kâmil abdest almaktır, bir pay rükû, bir pay secde ve bir pay da huşûdur. Her kim namazın bu dört payını kâmil kılmazsa namaz karanlıklar içinde yukarı yükselir, göklerin kapısı yüzüne kapanır ve o namaz kendisine şöyle der:

'Beni zayi ettin, Allah da seni zayi etsin!' Böylece namaz, kılan kimsenin yüzüne savrulur." (Deaim'ul İslam, 1/158).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz kılan kimseye, başkasıyla işi olmayan bir melek tayin edilir. Dolayısıyla kul namazını bitirince o melek namazı alır ve yukarı çıkarır. Eğer kabul edilen namazlarsa kabul edilir. Eğer kabul edilecek namazlardan değilse o meleğe şöyle denir: 'Onu kuluma geri çevir!' Melek o namazı aşağı indirir ve sahibinin yüzüne vurur ve şöyle der: Oh olsun sana! Senin işlerin sürekli benim zahmete ve sıkıntıya düşmeme sebep oluyor." (el-Kafi, 3/488/10).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Zekât vermeyen kimsenin namazı yoktur." (Mişkât'ul Envar, 46; Ez-Zekat, 1576. Bölüm).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazın rükû ve secdesini kâmil bir şekilde yerine getirmeyen kimsenin namazı yoktur." (Bihar, 72/198/26).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Hakın, hakıb ve hazık kimsenin namazı yoktur. Hakın, küçük abdesti gelen kimsedir. Hakıb, büyük abdesti gelen kimsedir ve hazık ise ayağı (ayakkabıdan dolayı) sıkışan kimsedir." (Emali es-Saduk, 337/12).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazda kasten sağında ve solunda kimin olduğunu bilen kimsenin namazı yoktur." (Bihar, 84/249/41). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

54- “Nice ibadet edenin dini yoktur”

Mü'minlerin Emiri Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Nice ibadet eden kimsenin dini yoktur”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Öyle bir zaman gelir ki; insanlar camilere toplanır, namaz kılarlar ama onlar arasında hiçbir mümin bulunmaz." (Kenz'ul Ummal, 31109).

İmam Ali (a.s), namaz kılan birine şöyle buyurmuştur: "Ey adam! Namazın tevilini- [aslında anlatılmak istenen şey'in ne olduğunu] - biliyor musun?"

O, "Efendim! Namazın ibadet dışında bir tevili var mıdır?" diye sorunca **İmam (a.s)** şöyle buyurdu: "**Muhammed'i (s.a.v)** peygamber olarak gönderene and olsun ki vardır. Tekbiret'ul İhram'a [“Allah-u Ekber”, Allah'ın yüce olduğunu ilân etmek ve Allah dışındaki diğer bütün yalancı güçlerden uzak durmak] kadar ilk tekbirin anlamı şudur ki;

'Allah-u Ekber' deyince kalbinden ve ruhundan Allah'ın kıyam veya kuud (kalkmak veya oturmak) ile vasıflandırılmaktan daha büyük olduğunu geçirmendir.

İkinci tekbirde kalbinden Allah'ın hareketli veya hareketsiz olarak nitelendirilmekten daha büyük olduğunu geçirmendir.

Üçüncü tekbirde ise O'nun cisim ile nitelendirilmekten, bir şeye benzemekten ve bir şeyle mukayese edilmekten daha büyük olduğunu bilmendir.

Dördüncü tekbirde **O'nun herhangi bir şeye maruz kalmaktan ve hastalıkların kendisini incitmesinden daha büyük bilmendir.**

Beşinci tekbirde, **O'nun herhangi bir cevher veya araz ile nitelendirilmekten, herhangi bir şeye hulul etmesinden-** [bir şeye girip yerleşmesi]- **veya hiçbir şeyin kendisine hulul etmesinden daha yüce olduğunu bilmendir.**

Altıncı tekbirde, **O'nda, zeval-[yok olma], bir yerden bir yere nakil ve hadis (sonradan oluşmuş) varlıklarda var olan değişikliklerin caiz olmadığını kalbinden geçirmendir.**

Yedinci tekbirde, **beş duyu için mahalli olmasından daha yüce bilmendir.**

Rükûda boynunu uzatmanın tevili, kendi kendine şöyle demendir: **'Eğer boynumu vurursan yine sana iman ederim.'**

Rükûdan başını kaldırmanın ve 'semiallahu...' (Allah duyar) cümlesinin tevili şudur: **'Beni yokluk sahnesinden varlık sahnesine çıkarandır.'**

İlk secdenin tevili; secde halinde ve kalbinden **'beni topraktan yarattın' gerçeğini geçirmendir.**

İlk secdeden başını kaldırmanın tevili şudur: **'Beni topraktan yarattın.'**

İkinci secdenin anlamı şudur: **'Beni toprağa geri çevireceksin.'**

İkinci secdeden başını kaldırdığında ise kalbinden, **'yeniden beni topraktan çıkarırsın'** diye geçirmendir.

Sol tarafa oturmanın, sağ ayağı sol ayağın üzerine koymanın tevili kalbinden, **'Allah'ım! Ben hakkı ayakta tuttum ve bâtili öldürdüm'** diye geçirmendir.

Teşehhüd'ün[ettahiyyatü okuma süresi kadar oturmak] tevili şundan ibarettir: **İmanını yenilemek, İslam'ını tekrarlamak ve ölümden sonra yaratılışı ikrar etmek.**

Selam vermenin tevili; münezzeh olan Rabbi yüceltmek, O'nu zalimlerin O'nun hakkında söylediklerinden, ilhada saplananların [gerçekten ayrılan] nitelendirmesinden daha üstün bilmektir.

'Es-selamu aleykum ve rahmetullahi ve berekatuh' cümlesinin tevili ise; rahmet ve münezzeh olan Allah'ın sevgisini talep etmektir. Bu ise sizin kıyamet günü azaptan emanda olmanız anlamındadır." (Bihar, 84/254/52).

Mü'minlerin Emiri Ali (a.s) daha sonra şöyle buyurmuştur: "Her kim namazın tevilini bu şekilde bilmezse namazı nakıstır [EKSİK, NOKSAN] ."

İmam Ali (a.s), kamet getirirken söylenen, "kad-ı kamet'is-salah" cümlesinin anlamı hususunda şöyle buyurmuştur: "Yani görüşme, münacaat, hacetlerin kabul edilişi, hacetlere ulaşma, Aziz ve Celil olan Allah'a bağlanma, keramet, bağış, hoşnutluk ve mağfiret vakti ulaştı." (Mean'il, Ahbar, 41/1). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

55- 'Kalp gözüyle O'nun azametini görmelisin'

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kibleye doğru durduğunda dünya ve içindeki olan her şeyi, insanları ve hallerini tümüyle unutmalı, kalbini seni Allah'tan alıkoyan her şeyden uzak tutmalı, kalp gözüyle Allah'ın azametini görmelisin"

İmam Zeyn'ul Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namazın hakkı şudur ki onun Aziz ve Celil olan Allah'ın huzuruna giriş olduğunu, namazda Allah'ın huzurunda durduğunu bilmendir. O halde, bunu bildikten sonra zelil ve hakir bir kul gibi rağbetli, çekinen, ümitli, korkulu, sefil ve yakarış ehli olmalı ve karşısında durduğun Zâta saygı olarak huzur ve vakarla durmalı, kalbinle namaza yönelmeli, namazı şartlarına ve haklarına riayet ederek eda etmelisin." (Bihar, 74/4/1).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kibleye doğru durduğunda dünya ve içindeki olan her şeyi, insanları ve hallerini tümüyle unutmalı, kalbini seni Allah'tan alıkoyan her şeyden uzak tutmalı, kalp gözüyle Allah'ın azametini görmeli, herkesin yaptıklarının karşılığını gördüğü, herkesin gerçek mevlası olan Allah'a döndürüldüğü ve senin korku ve ümit ayağı ile huzurunda durduğun günü hatırlamalısın.

Tekbir söyleyince gökler ve yeryüzü arasında olan her şeyi O'nun kibriyası karşısında değersiz gör. Zira kul tekbir getirdiğinde Allah-u Teâlâ kalbine bakar da tekbirin hakikatini görmezse, 'Yalancı, Beni mi kandırıyorsun? İzzet ve celalime and olsun ki, Seni zikrimin tatlılığından mahrum kılarım, Bana yaklaşmana ve Benimle münacaatta bulunmana engel olurum' der. Bil ki Allah

senin hizmetine muhtaç değildir. İbadet ve duandan müstağnidir. [**Başkasına muhtâç olmayan**]. Seni, ihsan ve rahmetinden dolayı davet etmiştir ki sana rahmet etsin ve cezasından uzaklaştırsın." (Bihar, 84/230/3).

Âl-i Muhammed'in (s.a.a) âlimlerinden birine şöyle arz edildi: "Fedan olayım! Namazın gerçek manası nedir?" O şöyle buyurdu: "Niyetle namaza girince, ululayarak ve yücelterek tekbir getirince, tane tane kıraat edince, huşû içinde rükû edince, tevazu içinde başını rükûdan kaldırıncaya, horluk ve huzû içinde secdeye kapanınca, ihlas ve ümitle teşehhüd (**ettahıyyatü**) okuyunca, rağbet ve rahmetle selam verince, korku ve ümitle namazı tamamlayınca Allah'ın rahmetinin kula inmesi ve kulun Allah'a ulaşmayı talep etmesidir. Böyle yaptığı takdirde namazının hakikatini yerine getirmiştir."

"Namazın adabı nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Kalp huzuru, (namazda her türlü hareketten) organlarını uzak tutmak, Allah Tebarek (**mübarek etmesi**) ve Teâlâ karşısında horluk içinde durmak, cenneti sağa, cehennemi sola, Sıratı önüne ve Allah'ı ise karşıya koymaktır." (a.g.e., s.246/37).

Hz. İdris'in Suhuf'unda şöyle yer almıştır: "Namaza durunca zihin ve fikrinizi namaza yöneltin. Allah'ı, temiz ve O'ndan başka her şeyden uzak bir kalple çağırın. Huzû, huşû, itaat ve tevazuyla maslahat ve menfaatlerinizi O'ndan isteyin. Rükû ve secde edince dünyevî fikirleri, kötü ve uygunsuz hayalleri, kötü ve çirkin amelleri, hile ve düzen düşünceleri, haram yemeyi, saldırganlığı, düşmanlığı ve kinleri kendinizden uzaklaştırın. Bütün bunların hepsini kendi aranızdan uzağa atın." (a.g.e., s.253/49).

Allah (c.c), Hz. Musa'ya şöyle vahyetmiştir: "Ey Musa! Tevbeni öne sal ve günahını ertele. Namaza durunca benim karşımda sakın ve yavaşça hareket et." (a.g.e., s.259/57). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

56)- Dünya sizi namazdan alıkoymasın'

İmam Ali (a.s) buyurdu ki: "Allah nezdinde hiçbir şey namazdan daha sevimli değildir. O halde dünya işlerinden hiçbir şey sizi namaz vakitlerinden alıkoymasın. Zira Allah (c.c.), bir grup insanı kınamış ve şöyle buyurmuştur: 'Onlar namazlarından gafilirdirler.' Yani namaz vakitlerinden gafilirdirler ve ona önem vermezler"

Kur'an'da şöyle buyrulur: "Ey iman edenler! Sarhoşken, ne dediğinizi bilene kadar namaza yaklaşmayın." (Nisa, 43).

Halebi şöyle diyor: "İmam Bâkır'a (a.s), "Ey iman edenler! Sarhoşken, ne dediğinizi bilene kadar namaza yaklaşmayın" ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "**Buradaki sarhoşluktan maksat uykudur.** Uyku sersemliği sizlerin rükû, secde ve tekbirlerinizde ne söylediğinizi bilmeye izin vermez. Halktan birçoğunun düşündüğünün **tam tersine ayetteki sarhoşluktan maksat, şarap sarhoşluğu** değildir. Mü'min şarap içmez ve sarhoş olmaz." (Tefsir-i Ayyaşı, 1/242/137).

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "Bitkin, ağır ve uyku halinde namaza durma! Zira bunlar nifakın hasletlerindedir ve Allah müminleri sarhoşluk halinde, yani uyku sarhoşluğunda namaza durmaktan nehyetmiştir." (a.g.e., 1/242/134).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz halinde uyku sana galebe çalınca namazı kes ve uyu! Zira böyle bir hal içinde kendine duamı yoksa bedduamı edeceğini bilemezsin." (Bihar, 84/283/5).

Kur'an'da buyrulur ki: "Vay o namaz kılanların haline ki onlar kıldıkları namazdan gafildirler!" (Maun: 4,5).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Aziz ve Celil olan Allah nezdinde hiçbir şey namazdan daha sevimli değildir. O halde dünya işlerinden hiçbir şey sizi namaz vakitlerinden alkoymasın. Zira Aziz ve Celil olan Allah, bir grup insanı kınamış ve şöyle buyurmuştur: 'Onlar namazlarından gafildirler.' Yani namaz vakitlerinden gafildirler ve ona önem vermezler." (el-Hisal, 621/10).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her kim şu iki haslete sahip olmazsa ondan uzak dur, uzak dur, uzak dur!" Kendisine, "O iki haslet nedir?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "Namaz vakitlerine özen göstermek ve mü'min kardeşlere mali yardımlarda bulunmak." (a.g.e., 47/50).

İmam Ali (a.s), Muhammed b. Ebi Bekr'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: "Namaz vakitlerine dikkat et ve namazlarını vaktinde kıl! İşin yoktur diye onu vaktinden önce kılma ve fazla işin vardır diye onu vaktinden sonraya erteleme." (Bihar, 83/14/25).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namazları kılmada çok dikkatli davranmak kula dindarlık olarak yeter." (Tenbih'ul Havatir, 2/122).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Kul, namazın vakitlerine ve güneşin durumlarına önem verecek olursa; ölüm anında huzur içinde olacağını, hüznün ve kederlerinin giderileceğini ve ateşten kurtuluşunu kendisi için garantilerim." (Bihar, 83/9/5).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Beş vakit namazları vaktinde kılmaya dikkat edin! Zira bu namazların Aziz ve Celil olan Allah nezdinde yüce bir makamı vardır." (a. g. e. 77/293/2).

Fazl b. Yesar, İmam Bâkır'a (a.s), "Namazlarına dikkat edenler..." ayetini sorunca, İmam (a.s.) şöyle buyurdu: "Maksat farz namazlardır."

Kendisine, "Onlar namazlarında süreklidirler" ayetinin anlamı sorulduğunda ise şöyle buyurdu: "Bundan maksat nafîle namazdır." (el-Kafi, 3/270/12). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet)

57)- “Namazı ilk vaktinde kılın”

İmam Kâzım (a.s) şöyle buyurmuştur: “İlk vaktinde kılınan farz namazlar, şartlarıyla yerine getirilmişse, daha yeni ağaçtan ayrılan taptaze ve güzel kokan asmadan daha güzel kokuludur. O halde, namazı ilk vaktinde kılmaya çalışın”

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Namazı ilk vaktinde kılmanın son vaktinde kılmaktan üstünlüğü, ahiretin dünyaya üstünlüğü gibidir.**" (Sevab'ul Ummal, 58/2).

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Bil ki, ilk vakit her zaman daha iyidir. O halde, yapabildiğin kadar bu hayırlı işe koş. Aziz ve Celil olan Allah nezdinde en sevimli iş az bile olsa kulun sürekli yaptığı iştir.**" (el-Kafi, 3/274/8).

Fezzaz şöyle diyor:

İmam Rıza (a.s) bazı seyyidleri karşılamak için dışarı çıktı. Bu esnada namaz vakti geldi. İmam (a.s) yolunu orada bulunan bir eve doğru değiştirdi. Bir taşın altına gelerek şöyle buyurdu: "**Ezan oku!**" Ben, "**Dostlarımızın da bize katılmasını bekleyelim**" diye arz ettim. **İmam (a.s)** şöyle buyurdu: "**Allah seni bağışlasın! Namazı sebepsiz yere geriye erteleme. Her zaman namazı ilk vaktinde kılmaya çalış.**" Böylece ben ezan okudum ve namaz kıldık. (Bihar, 83/21/38).

İmam Kâzım (a.s) şöyle buyurmuştur: "İlk vaktinde kılınan farz namazlar, şartlarıyla yerine getirilmişse, daha yeni ağaçtan ayrılan taptaze ve güzel kokan asmadan daha güzel kokuludur. O halde, namazı ilk vaktinde kılmaya çalışın." (Sevab'ul A'mal, 58/1).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Her namazın iki vakti vardır: İlk ve son... İlk vakit en iyi vakittir. Hiç kimse özürlü olmaksızın namazını son vakte havale etmesin. Son vakit sadece hasta, sakat ve özürlü olan kimseler için takdir edilmiştir. İlk vakit Allah'ın hoşnutluğuna sebep olur, son vakit ise Allah'ın bağışlamasına neden olur." (Bihar, 83/25/47).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaza riayet edin, onu gözetin, çok kılın ve onunla Allah'a yakınlaşmaya çalışın. Çünkü namaz 'Müminler üzerinde vakitleri belirli bir farzdır.' Kendilerine, 'Sizi bu yakıcı ateşe sürükleyen nedir' diye sorulduğunda Cehennem ehlinin, 'Biz namaz kılanlardan değildik' diye cevap verdiklerini işitmediniz mi!" (Nehc'ul Belağa, 199. Hutbe).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Müslüman ile kâfir arasında farz namazı kasten terk etmesi veya hafife alarak kılmaması dışında bir mesafe yoktur." (Sevab'ul A'mal, 275/1). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

58)- “Her şey namazına bağlıdır”

İmam Ali (a.s) Muhammed b. Ebi Bekr'e yazdığı mektubunda şöyle buyurmuştur: “Bil ki, her şey senin namazına bağlıdır ve bil ki her kim namazı zayi ederse diğer işleri daha çok zayi eder”

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "İman ve küfür arasındaki sınır namazı terk etmektir." (Kenz'ul Ummal, 18869).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Namaz dinin sütunudur. O halde her kim bilerek namazı terk ederse dinini harap etmiştir. Her kim namazı vaktinde kılmazsa Veyl'e girer. Veyl, cehennemde bir vadinin adıdır. Nitekim Allah-u Teâlâ, 'Veyl olsun namaz kılanlara ki, onlar namazlarından gafilirdirler' buyurmuştur." (Cami'ul Ahbar, 185/455).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim bir özrü olmaksızın namazını vakti geçinceye kadar kılmazsa ameli boşa çıkmıştır. Kul ve küfür arasındaki sınır namazı terk etmektir." (a.g.e., h.456 457).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim namazın sevabına itinasızlık ederek ve namazı terk etmenin cezasından korkmayarak namazı terk ederse; ben de onun ya Yahudi ya Hıristiyan ya da Mecusi olarak ölmesinden endişe etmem." (a.g.e., s.186/462).

İmam Sâdık (a.s) kendisine, "Neden zina eden kimse değil de namazı terk eden kimse kafir olarak adlandırılmıştır?" diye sorulunca şöyle buyurmuştur: "**Zira zina ve benzeri iş yapanlar şehvetin galebe çalması sebebiyle bu işe başvururlar ama namazı terk eden kimse sadece onu hafife almak veya itinasızlık göstermek sebebiyle terk etmektedir.**" (İlel'uş Şerayi', 339/1).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Namazı terk eden kimse Allah'tan kendisini dünyaya geri göndermesini ister. Nitekim Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur: "Onlardan birine ölüm çatinca şöyle der: Rabbim beni geri gönder."** (Bihar, 77/58/3).

Kur'an'da şöyle buyrulur: "**Onların ardından, namazı bırakan, şehvetlerine uyan bir nesil geldi. İşte bunlar azgınlıklarının karşılığını göreceklerdir.**" (Meryem, 59).

İmam Kâzım (a.s) Allah-u Teala'nın, "**Onlar namazlarından gafildirler**" ayeti hakkında sorulunca şöyle buyurmuştur: "**Bu ayetten maksat namazı zayi etmektir.**" (el-Kafi- 3/268/5).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "**Ademoğlu beş vakit namaza özen gösterdikçe şeytan ondan dehşete kapılır ama onları zayi edince ona karşı küstahlaşır ve onu şiddetli belalara düşürür.**" (a.g.e, 82/202/2).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "**Kul namazını vaktinde kılar ve ona özen gösterirse o namaz bembeyaz ve tertemiz bir şekilde Allah'ın dergâhına yükselir ve şöyle der: 'Beni korudun, Allah da seni korusun.'** Ama eğer namazı vaktinde kılmaz ve onu korumazsa simsiyah ve karanlık olarak (kendisine) döner ve şöyle der: **Beni zayi ettin Allah da seni zayi etsin!**" (a.g.e., 83/9/2). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet).

59)- “‘Allah’a yemin olsun ki, yanıma gelemez!’”

İmam Sâdık (a.s), Allah Resulü’nün (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: “Namazı hafife alan kimse benden değildir. Allah’a yemin olsun ki (Kevser) havuzunun yanında yanıma gelemez”.

İmam Bâkır (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namazı hafife almayın, zira Peygamber (s.a.a) vefat etmek üzereyken şöyle buyurmuştur: Namazı hafife alan kimse benden değildir." (el-Kafi, 3/269/7).

Ebu Bâsir şöyle diyor:

Ben İmam Sadık'ın vefatı sebebiyle başsağlığı dilemek için Hamide'nin huzuruna vardım. Hamide ağladı ve şöyle dedi: "Ey Eba Muhammed! Keşke İmam (a.s) vefat edince sen orada olsaydın. İmam, gözlerinin birini yumduktan sonra bana şöyle dedi: 'Akrabalarımı ve yakınlarımı yanına çağır.' Hepsi İmam'ın etrafına toplanınca şöyle buyurdu: Namazı hafife alan kimseler şefaatinize nail olamazlar!" (Müstedrek'ul Vesail, 3/25/2923).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Kul namazda etrafına iltifat etmezse, Allah da ona teveccüh eder." (Bihar, 84/261/59).

İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: "Namaz halinde kiblede yüz çevirmek şeytanın bir müdahalesidir. O halde, namaz halinde kiblede yüz çevirmekten sakının. Zira, kul namaza durunca Allah Tebarek ve Teala ona yönelir ve kul o tarafa bu tarafa teveccüh edince Allah (c.c) ona şöyle buyurur: 'Ey Ademoğlu! Kimden yüz çeviriyorsun!' Bu söz üç defa tekrarlanır. Kul dördüncü defa kiblede yüz çevirince Allah da ondan yüz çevirir." (Kurb'ul Esnad, 150/546).

İmam Sâdık (a.s), "Yüzünü Hanif olarak dine çevir" ayeti hakkında şöyle buyurmuştur: "Yani namaza dur ve yüzünü sağa sola çevirme!" (Tefsir-i Ali b. İbrahim, 2/155).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Kul namaz ile meşgul olunca şeytan onun yanına gelir ve kendisine şöyle der: 'Falan şeyi hatırla, falan şeyi an.' Sonunda insan kaç rekât kıldığını şaşırır." (Bihar, 84/259/58).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Acaba namazda yüzünü çeviren kimse Allah'ın, onun yüzünü eşek şekline dönüştürme sinden korkmaz mı?"

Resûlullah (s.a.a) ashabına şöyle buyurmuştur: "Sizlere insanların en hırsızını göstereyim mi?"

Ashab, "Göster ey Allah'ın Resûlü" deyince şöyle buyurdu: "İnsanların en hırsız namazından çalan bir kimsedir. Böyle bir kimsenin namazı eski bir elbise gibi büzüştürülür ve yüzüne vurulur." (Bihar, 84/257/55).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Hırsızların en hırsız namazından hırsızlık eden kimsedir. Yani farzlarını kâmil bir şekilde eda etmeyen kimsedir." (Deaim'ul İslam, 1/135).

İmam Ali (a.s), namazın secdelerini hızlı bir şekilde yerine getiren kimseye şöyle buyurmuştur: **"Ne zamandan beri bu tür namaz kılıyorsun?"**

O şahıs, **"Falan zamandan beri"** dedi.

İmam (a.s) şöyle buyurdu: **"Senin gibi birisinin Allah nezdinde yeri gagalayan karga gibidir. Eğer bu şekilde ölürsen Ebu'l-Kâsım Muhammed'in (s.a.v) dininden başka bir din üzere ölürsün."**

Sonra şöyle buyurdu: **"İnsanların en hırsızı namazından çalan kimsedir."** (el-Mehasin, 1/162/232). (Muhammed Muhammedî Reyşehrî, Mizanu'l-Hikmet)

60)- "Cemaat, Allah'a ibadeti aşikâr kılar"

İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Cemaat namazı; ihlas, tevhid, İslam ve Allah'a ibadet aşikâr olsun ve meşhur hale gelsin diye takdir edilmiştir. Cemaat namazı, iyilik ve takva yolunda birbirine yardımda bulunmaya, Allah'a karşı birçok günahattan sakınmaya sebep olur"**.

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: **"Kul, namaza durup namazını hafife alarak kıalarsa Allah Tebarek ve Teâlâ meleklerine şöyle buyurur: Bu kulumu görüyor musunuz? Adeta"**

ihtiyaçlarının Benden başkası tarafından karşılandığını zannediyor. Acaba o ihtiyaçlarının Benim elimle karşılandığını bilmiyor mu?" (el-Kafi, 3/269/10).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Farz namazı kısa, nafile namazı ise uzun kılmak ibadettendir." (el-Mehasin, 2/46/1136).

Allah Resulü'nün (s.a.a) namazı herkesten daha kamil ve kısaydı. (el-Fakih, 1/306/920; Vesail'uş-Şia, 3/24, 9. Bölüm).

Hız. Lokman (a.s), oğluna öğüt ederek şöyle buyurmuştur: "Mızraklar üzerinde bile olsa namazı cemaatle kıl." (Mehasin, 2/126/1348).

Resûlullah (s.a.a) camide namaz kılma hususunda ağır davranan Müslüman bir grup hakkında şöyle buyurmuştur: "Bir grup mescidde namaz kılmaya çağırılıyorlar (ve erteliyorlar). Nerede ise bir miktar odun toplanmasını ve odunların kapılarına konulmasını, ateş yakılmasını ve böylece evlerinin ateşe verilmesini emredeceğim!" (Vesail, 3/478/2).

İmam Ali (a.s) hakeza bu hususta şöyle buyurmuştur: "Ya cemaat namazlarımızda hazır bulunsunlar ya bizden uzaklaşsınlar, bize komşu olmasınlar ve biz de onlara komşu olmayalım!" (Tenbih'ul Havatir, 2/87).

İmam Sâdık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Cemaatle kılınan namaz tek başına kılınan namazdan yirmi dört kat daha faziletlidir. O halde, cemaatle kılınan bir namaz yirmi beş namaz sayılmaktadır." (et-Tehzib, 3/25/85).

Resûlullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Her kim beş vakit namazı cemaatle kılsa kendisine iyi zanda bulununuz." (el-Kafi, 3/371/3).

